

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Legalizace prostituce a její dopad na veřejné rozpočty
Legalization of Prostitution and Impact on Public Budgets

Student:	Bc. Ivona Hamáčková
Vedoucí diplomové práce:	prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Ivona Hamáčková**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Specializace: 00 Účetnictví a daně
Téma: **Legalizace prostituce a její dopad na veřejné rozpočty**
Legalization of Prostitution and Impact on Public Budgets

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Prostituce jako možná forma daňového úniku
  3. Komparace právní úpravy prostituce ve vybraných státech
  4. Vliv legalizace prostituce na příjmy veřejných rozpočtů
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BASSERMANN, Lujo. *Nejstarší řemeslo*. Praha: Mladá fronta, 1993. 336 s. ISBN 80-204-0363-9.
CULLIS, John and Philip JONES. *Public Finance and Public Choice: Analytical Perspectives*. 3rd ed. Oxford: Oxford University Press, 2009. 560 s. ISBN 978-0-19-923478-3.
ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňové teorie. S praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **prof. Ing. Jan Široký, CSc.**

Datum zadání: 22.11.2013
Datum odevzdání: 25.04.2014

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě 25. 4. 2014

.....

Bc. Ivona Hamáčková

Obsah

1.	Úvod	4
2.	Prostituce jako možná forma daňového úniku	6
2.1	Pojem prostituce	6
2.2	Historie prostituce	6
2.2.1	Starověk	6
2.2.2	Středověk	7
2.2.3	Novověk	8
2.2.4	Období světových válek	9
2.3	Prostituce jako součást stínové ekonomiky	9
2.4	Příklady daňových úniků v případě fenoménu prostituce	12
2.5	Odhad stínové ekonomiky v ČR	13
2.6	Příklad možného optimálního zdanění příjmů fyzických osob	14
3.	Komparace právní úpravy prostituce	19
3.1	Současná právní úprava prostituce	19
3.2	Právní úprava prostituce v zemích EU	21
3.2.1	Nizozemsko	21
3.2.2	Rakousko	23
3.3	Země mimo Evropskou unii	24
3.3.1	Spojené státy americké	24
3.3.2	Thajsko	26
4.	Vliv legalizace prostituce na příjmy veřejných rozpočtů	29
4.1	Prostituce v číslech	29
4.1.1	Výdaje na prostituci	29
4.1.2	Příjem z prostituce	31
4.2	Strategická situační analýza	34
4.3	Navrhované zdanění a analýza jeho dopadů z pohledu státu	37
4.3.1	Příjem do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí	38
4.3.2	Výdaje související s prostitucí	54
4.3.3	Ostatní pozitivní stránky legalizace prostituce	60
4.4	Vliv zdanění na prostituující osoby	61
4.4.1	Odhad situace jedné prostituující osoby	61
4.4.2	Srovnání daňového zatížení různých variant	64
5.	Závěr	67
	Seznam použité literatury	68
	Seznam zkratk	70

1. Úvod

V posledních letech se stala problematika prostituce velmi diskutovaným tématem. Také v médiích se stále více objevují články, jejichž tématem je právě situace prostituujících se osob jak v České republice, tak i ve světě. Prostituce není v České republice regulována žádným právním předpisem, tudíž nemůže být postihována osoba, která ji provozuje. Trestají se však jevy, jež prostituci doprovázejí. Zjednodušeně je možné napsat, že Česká republika aplikuje tzv. aboliční přístup.

Mnoho lidí obtěžuje nejen samotná prostituce, ale dokonce i jevy, které ji doprovázejí a se kterými se v běžném životě setkávají. Je tedy velmi žádoucí, aby byly jasně stanovené hranice toho, co je legální a co by již mělo být trestáno. Jako jednou z hlavních příčin by se mohlo hovořit o faktu, že prostituce je možná forma daňových úniků. Prostituující osoby splňují podmínky stanovené v Živnostenském zákoně, který v §2 uvádí: „*Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*“ Proto by měl stát co nejrychleji přistoupit k regulaci tohoto v dnešní době velmi diskutovaného fenoménu.

Cílem této diplomové práce je poukázat na to, jaký ekonomický prospěch by plynul veřejným rozpočtům, pakliže by se prostituce regulovala a tím se stala činností podléhající zdanění dani z příjmů.

V první části práce bude definován pojem prostituce a stručně zmíněná její historie. Větší pozornost bude poté zaměřena na prostituci jako součást stínové ekonomiky a vymezení případů daňových úniků. Rozbor optimálního zdanění je zmíněn díky odhadu, jak moc by měl stát daňově zatížit tyto osoby, aby výnos veřejných rozpočtů byl co největší.

Další část je zaměřena na právní úpravu. Začátek kapitoly bude zaměřen na právní úpravu České republiky. V dalších částech budou vybrány dva státy Evropské unie – Rakousko a Nizozemsko, dále vybrala autorka také státy z Ameriky – konkrétně Spojené státy americké, a z Asie – Thajsko.

Čtvrtou a stěžejní částí celé práce bude odhad a výpočet příjmů, který by plynul do veřejných rozpočtů po legalizaci prostituce. Výpočty této části vycházejí z kvalifikovaných odhadů. Autorka navrhne různé druhy daní a poplatků, které by se mohly zákonem či obecně závaznou vyhláškou definovat a popsat.

V této diplomové práci bylo k dosažení výsledků využito metod deskripce, analýzy a syntézy, v práci jsou také využité matematické a statistické metody.

Předmětem diplomové práce není detailní analýza všech faktorů, které působí na prostituci. Jako příklad je možné zmínit zdravotnictví, oblast trestního práva atp.

Text vychází z právní úpravy účinné k 31. 2. 2014.

2. Prostituce jako možná forma daňového úniku

Cílem druhé kapitoly je čtenáře seznámit s prostitucí jako jevem, jenž je součástí stínové ekonomiky, a jehož je obtížné definovat. Neexistence jednotné definice má za následek nejasné stanovení kvalifikovaných odhadů. Dále je zde ukázáno, jak se přistupovalo k prostituci v dobách dřívějších.

Zmínka a propočet optimálního zdanění pro Českou republiku a prostituci jako takovou bude sloužit jako podklad pro následnou čtvrtou kapitolu.

2.1 Pojem prostituce

Původ slova lze vysledovat v latině (spojení slov *proa statuere* znamenalo mimo jiné poddávati se, nabízet se).

Existuje mnoho více či méně rozsáhlých definic prostituce, avšak žádná z nich není považována za obecně uznávanou. Pro příklad uveďme dvě následující:

- první pochází od autorů francouzského Akademického slovníku z roku 1835, kteří definují prostituci jako: „*úplné oddání se smilstvu*“. Ti však ani zdaleka nevyjádřili vše, co v sobě prostituce zahrnuje.¹
- druhá se objevila ve vládním návrhu zákona o regulaci prostituce z roku 2005, kde je uvedeno: „*Prostitucí je úplatné poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb, pokud přitom dochází k přímému fyzickému kontaktu mezi osobou, která tyto služby poskytuje, a osobou, která jich využívá*“.²

Prostitutkou je nazvaná žena, která nabízí sexuální služby výměnou za protihodnotu nebo úplatu. Pokud tyto služby poskytuje muž, je označován za prostituta.

2.2 Historie prostituce

2.2.1 Starověk

První záznamy o prostituci se nachází již 2 300 let před naším letopočtem. V těch dobách se objevuje nejstarší řemeslo v podobě chrámové prostituce. Lidé ji nepovažovali za hanebnou, právě naopak. Muži se na služebnice bohyně lásky obraceli s prosbami o přimluvu.

---

¹DUFOUR, 2003, s. 8.

²Vládní návrh zákona o regulaci prostituce ze dne 20. července 2005.

Kolem roku 640 – 560 před našim letopočtem byl v Athénách zákonodárcem Solónem zřízen první veřejný dům, do kterého za nízkou cenu nakoupil otrokyně. Byl předepsán mužům jako lék proti homosexualitě. Příjmy těchto prostitutek byly přísně zdaněné a to zajistilo Athéňanům nemalé zisky. Nebylo divu, že chtěla-li některá z nevěstek opustit město, nemohla tak učinit bez zvláštního povolení a záruky, že se vrátí. Aby své řemeslo nemusela nevěstka provádět potají, byl zaveden rejstřík nevěstek, do kterého se mohla zapsat a chránila tak muže před výtkami, že nadbíhají počestné ženě.

Za císaře Augusta bylo mnoho žen a dívek, které se věnovaly tomuto řemeslu a to díky mravnostním zákonům, které jasně rozdělily ženy na dvě poloviny. K první polovině žen se muži mohli přiblížit a druhá polovina obsahovala všechny ostatní. Za přestupky proti mravnosti byly trestně stíhány nejen ženy, ale také příslušný muž. Svobodné ženy a propuštěné otrokyně podléhaly zákonu ve stejné míře, kdežto jinak se zacházelo s otrokyněmi. Měl-li nějaký muž pohlavní styk s otrokyní, která mu nepatřila, mohl být povolán k odpovědnosti za poškození věci. Tento zákon nepostihoval jen zcela malou skupinu žen, které provozovaly své řemeslo.

2.2.2 Středověk

Křesťanství s sebou přineslo nemalé změny. Pod výzvou k cudnosti se snažili stanovit nejzřetelnější dělicí čáry, díky novému správnému poznání dobra a zla. Zpočátku tato zásada napáchala velké zmatky, jelikož nikdo netušil, jak daleko má tato cudnost zajít. Nepodařilo se jim však prostituci zcela vymýtit z povrchu zemského a i nadále byly provozovány veřejné domy. Nad prostitucí stála kontrola církevní a světské vrchnosti, která nedoprávala mnoho povyražení. Nikdo si bez povolení radních nemohl zřídit podobný podnik tzv. zábavním domům (někdy nazývány ženské domy). Jejich správce byl téměř vždy ustrašený horlivý daňový poplatník, který mohl kdykoli přijít o licenci. Město nad těmito ženami drželo ochrannou ruku, nikdo jim nesměl ubližovat či je dokonce okrádat o mzdu. Nejstarší řemeslo mělo svá cechovní pravidla, bylo zatíženo daněmi a chráněno před nekalou konkurencí. Navštěvovat prostitutky nebylo považováno za nevěru.

Roku 1254 vydal Ludvík IX. svůj proslulý „kurví delikt“ v němž každé prostitutce, která po prvním napomenutí nezanechá své činnosti, hrozil zabavením majetku a vyhoštěním z města.

2.2.3 Novověk

Počátkem patnáctého století a to v letech 1414-1418 se ve městě Kostnici u Bodamského jezera objevily lehké ženy. Odhady počtu prostitutek kolísaly mezi 800 až 2000 osob. Důvodem byl velký církevní koncil, na kterém našly své nejvěrnější klienty – duchovní, vojáky, hodnostáře a učence. Tehdejší kurtizány byly jedinými skutečně emancipovanými ženami: uměly psát, zpívat, číst a skládat básně. Tím zaujaly nemálo vysoce postavených mužů.

Nejobecnější policejní ustanovení nevěstek se týkalo daní a oblečení. Pronajímala se celá škála různých daní a tedy i kurevní daň. Výše daně se lišila, avšak žádná lehká žena si nestěžovala. V obdobích, kdy neměly žádné příjmy, neplatily kolektivně žádné daně (předvelikonoční týden). Jelikož se jejich příjmy daly jen těžce odhadnout, byla výše daně stanovena paušálně. Zvláštní výjimka byla dochována z Verony, kde městský referendář hodnotil krásu nevěstek. Hezké odváděly za každou noc, kdy měly zákazníka, tři soldy, ošklivé dvanáct.³ Tento rozdíl je vysvětlen tak, že hezké měly málo volných nocí a tedy odvedly každoročně mnoho peněz oproti ošklivým. Nařízení týkající se oblečení se v renesanční době omezila zpravidla na červenou stužku na pravém rameni.

Velkou odpůrkyní prostitutce byla Marie Terezie. Vydávala nařízení, mravnostní zákony. Mezi tresty za provozování nejstaršího řemesla patřilo vypovězení z města, ostříhání vlasů, nucené práce a v neposlední řadě i poprava. Tímto však vídeňskou prostituci nesprovedila ze světa, ale vytvořila nový erotický typ pohledné vídeňské pokojské.

Za dob panování Bedřicha Viléma II. a krásné Vilemíny se mohl Berlín pochlubit prvním starobním pojištěním nevěstek nazývaným kurevní nemocenská pokladna, kde byly bordely rozděleny do tříd. Do první třídy odvádělo celkem šestnáct prostitutek jeden tolar měsíčně a bordelmamá dvacet tolarů. Převážná část prostitutek dala přednost samostatnosti a podle záznamů platilo svůj tolar bez prostřednictví bordelmámy třiadvacet lehkých žen.

Po roce 1840 bylo v Paříži napočítáno 42 700⁴ zaregistrovaných a kontrolovaných prostitutek (celkem 900 000 obyvatel).

---

³BASSERMANN, 1993.

⁴Tamtéž.

2.2.4 Období světových válek

Společnost začala dávat přednost tajné prostituci a hodinovým hotelům. Počet hotelů se zmenšoval a ve větších či menších posádkových městech vznikl tzv. pojízdný polní puff, jenž měl oddělenou část pro důstojníky a mužstvo. Kdekteřá prostitutka zahájila svou špionážní kariéru.

Po první světové válce v Berlíně všechny poslankyně hlasovaly shodně, aby byla prostituce zakázána a trestně stíhána. To mělo za následek zavření bordelů a prostitutky byly nuceny jít do ulic či být v tajných útulcích. Oficiálně bordely neexistovaly, což se alarmujícím způsobem projevilo na nárůstu homosexuality, vzrůstu počtu prostitutek, zdvojnásobení počtu onemocnění syfilidou a v neposlední řadě taky na ztrátě výdělku na daních, které odváděli majitelé bordelů do státní pokladny.

Po těchto opatřeních se prostituce a sex přesunuly do bytů a apartmánů, za pomoci telefonních linek v tajných kinech a exkluzivních kroužcích.

2.3 Prostituce jako součást stínové ekonomiky

Stínová ekonomika se projevuje také v běžném životě, a proto není obtížné se s ní setkat. Ať už se člověk ocitne v roli pozorovatele či je její součástí a aktivně se na ní podílí. Dodnes však v odborné literatuře není možné nalézt sjednocenou definici a mnoho autorů ji definuje a nazývá po svém. Pro příklad je možno uvést jen některé z mnoha definic:

- Kerricka Macafee definuje skrytou ekonomiku jako „*ekonomickou aktivitu, plodící příjmy tomu, kdo ji provozuje, které nemohou být odhadnuty z žádných statistických zdrojů užívaných k sestavování HDP.*“⁵
- Friedrich Schneider vidí šedou ekonomiku jako „*všechny ekonomické aktivity, které se podílí na oficiálně vypočteném (nebo zjištěném) HDP, ale jsou v současné době neregistrované*“⁶
- Friedrich Schneider se v Journal of Economic Literature Vol. XXXVIII (2000) odkazuje na definici Philipa Smithe, který definuje šedou ekonomiku jako „*tržní*

---

⁵ FASSMANN, 2007.

⁶ Vlastní překlad z: „All economic activities that contribute to the officially calculated (or observed) gross national product but are currently unregistered.“ (SCHNEIDER, ENSTE, 2000, s. 77).

produkci zboží a služeb, ať už legální nebo nelegální, která uniká zjištění v oficiálních odhadech HDP“ (vlastní překlad⁷).

- Existuje také názor,⁸ že, *„stínovou ekonomiku můžeme tedy charakterizovat jako ty příjmy resp. činnosti, jejichž nejbyťostnější zájem je, aby zůstaly skryty (alespoň před orgány státního represivního aparátu), dále neformální aktivity nebo transakce, které nezahrnují platby a které jsou určeny ušetřit nákupy a konečně ty činnosti, které v konečném důsledku sice vedou k oficiálním příjmům, ale jejichž samotný zdroj, či lépe řečeno cesta jejich nabytí je v rozporu s platnými zákonnými pravidly, nařízeními a dohodami“.*

Stínová ekonomika je ta část ekonomiky, kterou není možné přesně vyčíslit. Mezi problémové oblasti, které lze jen těžce odhadnout, je možné zmínit ilegální, nezákonný, neformální sektor. Mezi jednotlivé oblasti patří:

1) Nezákonný sektor produkce (Underground Production)

Jedná se o takovou část produkce, která je skrývána z různých důvodů. Mezi nejčastější patří vyhýbání se placení daní a poplatkům do státního rozpočtu, neplacení sociálního pojištění, nevyplňování administrativních statistik a jiných formulářů, nerespektování zákonů, zaměstnávání na černo apod. Je velmi tenká hranice mezi těmito nezákonnými činnostmi a ilegálními činnostmi. Rozdíl je takový, že ilegální činnosti jsou zakázány zákonem, ale nezákonné, kde se zahrnuje vyhýbání se zákonům.

2) Ilegální sektor produkce (Illegal Production)

Zde patří porušování zákonů a provádění činností, které jsou zakázány jako například podnikání bez živnostenského listu, vyrábění zboží nebo poskytování služeb které jsou zákonem zakázány (viz marihuana, prostituce). Rozsah produkce se v různých zemích liší. Je to dáno skutečností, že co je v jedné zemi legální, v jiné být legální nemusí.

3) Neformální sektor (Informal Sector Production)

Tento sektor reprezentuje důležitou část ekonomiky a pracovního trhu. Jeho měřitelnost má přímý vliv na stanovení HDP. Je charakterizován jako součet produkce zboží a služeb s cílem vytvářet pracovní místa a zajistit tak příjem nezaměstnaným

---

⁷ Vlastní překlad z: "Market-based production of goods and services, whether legal or illegal, that escapes detection in the official estimates of GDP." (SMITH, 1994).

⁸ FASSMANN, 2007.

osobám. V neformálním sektoru mohou podnikatelé preferovat, že zůstanou nezaregistrovaní nebo bez povolení, aby nemuseli jednat v souladu s předpisy a tak si snížili výrobní náklady. Jedná se například o absenci smluv, které podnikatele zavazují platit zdravotní a sociální pojištění.

Je nutné konstatovat, že odhad stínové ekonomiky se určuje velmi složitě. Jednak je to dáno tím, že autoři vycházejí z různých definic neformální ekonomiky a za druhé využívají různé metody odhadů.

Se stínovou ekonomikou souvisí i pojem daňový únik. Definovat jej je stejně obtížné jako definovat neformální ekonomiku. Rozlišuje se mezi legálním a nelegálním daňovým únikem. Legální daňový únik (tax avoidance⁹) je takový, kdy se poplatník (daňový subjekt) snaží vyhnout placení daně takovými způsoby, které mu umožňuje zákon. Nelegálním daňovým únikem (tax evasion¹⁰) je myšlen takový trestný čin, kdy za svou nelegální aktivitu může být daňový subjekt stíhán. Postih závisí na velikosti neodvedené daně a míře překročení zákona.

Mezi příčiny vzniku neformální ekonomiky je možné zařadit daňový systém státu a právní úpravu. Když se upustí od jiných ovlivňujících faktorů, nezdaněním jedné činnosti (služby, zboží) stát podporuje její výhodnost před ostatními. Pokud by si lidé měli vybrat, jestli budou provozovat služby, které jsou daněny státem nebo ty, které nejsou, jistě by si vybraly ty, ze kterých mají největší užitek (největší výnos) - tedy ty nezdaněné. Ovšem existují i takové případy, že jedinec dá přednost zdaněné činnosti. To proto, že jej ovlivňuje spousta jiných faktorů jako například společenské mínění, riziko postihu, obava o zdraví apod.

Z grafu 2.1 je možné pozorovat, jaký vliv má zdanění na stát. Křivky 1-2 by se dosáhlo, kdyby nebyly činnosti vůbec zdaněné. Jejich množství by se zvýšilo. Křivky 3-4 by se dosáhlo, kdyby obě činnosti byly zdaněné, a rovnováha by nastala v bodě 5. Kdyby nebyla činnost X zdaněná a Y ano, X by získala výhodu a lidé by přesunuli své preference k nezdaněné činnosti. Bod rovnováhy v takovém případě by byl v bodě 6. Pokud by lidé nakupovali pouze činnosti X a ne činnosti Y, vůbec by neplatili daně. Růst daně je měřen vzdáleností rovnovážných bodů 6-7. Stejných daňových příjmů by se dosáhlo i na rozpočtové linii 8-9. Nebude-li jedna činnosti vůči ostatním zdaněná, bude chtít stát navyšovat daňové zatížení, aby nepřišel o svůj příjem do státní pokladny. Z grafu vyplývá, že je lepší mít

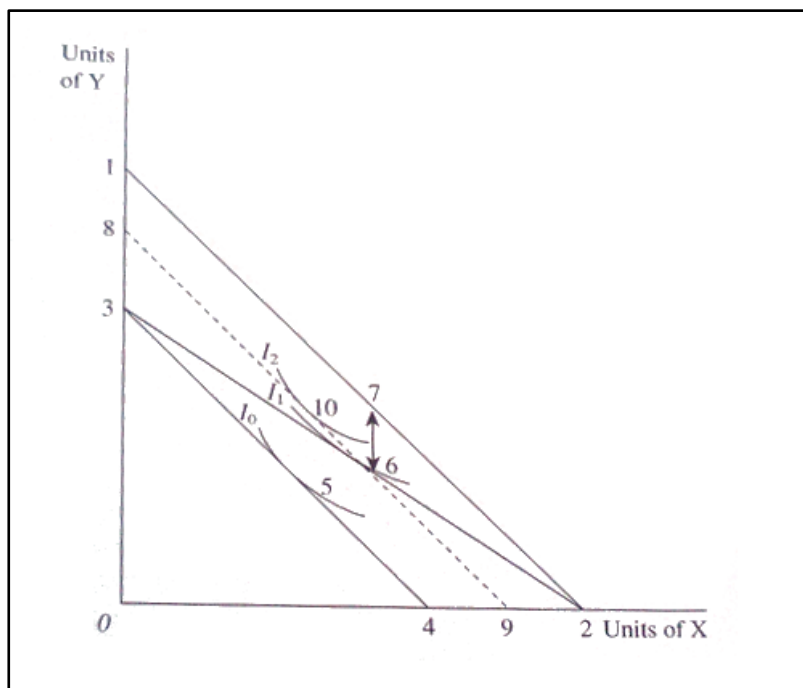
---

⁹MARTINEZ, 1995.

¹⁰ Tamtéž.

rovnováhu zdanění činností (indiferenční křivka I_2 je vyšší) než nerovnovážné zdanění (indiferenční křivka I_1 je níže než I_2). V konečném důsledku se daňové příjmy pro stát nezmění, jelikož ztrátu z nezdaněné činnosti X vyrovná více zdaněná činnost Y.

Graf 2.1 - Efekt nezdanění zboží nebo služeb X

Zdroj: JONES,CULLIS, 2009, s. 238

Nabízí se otázka, kdy je vyhýbání se daním „v normě“. Nelze pominout skutečnost, že při redukci daňových úniků vznikají s tím související náklady. Cullis a Jones ve své publikaci *Public finance and Public choice* (2009) tvrdí, že optimum nastává, když se marginální náklady na redukci daňových úniků rovnají marginálním výnosům. Jedná se tedy o to, že každý dodatečný náklad, který vznikne při snižování daňových úniků, bude roven každému dodatečnému výnosu – tedy daňovému příjmu, který byl nově získán.

2.4 Příklady daňových úniků v případě fenoménu prostituce

Jedinci zabývající se touto činností v dnešní době nepřiznávají žádné své příjmy státu, a proto se dopouštějí trestné činnosti. Jelikož hledisko odvádění daní z této činnosti není státem prozatím nijak upraveno, není zde ani možnost provozovat tuto činnost legálně. Pakliže by se přijal zákon o regulaci, je možné se i přesto setkat ze strany provozovatelů této činnosti s různými případy, jak zmírnit svou daňovou povinnost. Mezi některé například patří krácení příjmů. Není v moci státu dohlížet a kontrolovat všechny daňové subjekty a pro nedostatečnou kontrolu mnohdy lidé nepřiznají všechny své tržby. Nadhodnocování výdajů

pro snížení daňové povinnosti je další z nelegálních činností. Ať už se jedná o pochybení v účetnictví firmy (špatné odpisování majetku, špatné vyhodnocení daňové uznatelnosti nákladů) nebo o vymyšlení si fiktivních nákladů. Mimo tyto dva nejčastěji se objevované daňové úniky zde jsou i další jako např. krácení sociálního a zdravotního pojištění, krácení cla apod.

K prostituci se většinou uchylují takoví jedinci, kteří nemají příliš mnoho peněz, jsou zadlužení, nemají dostatečné vzdělání na lepší práci či si chtějí jen rychle přivydělat dost peněz. Protože tato činnost není zdaněna ani jinak upravena, celá částka, kterou od klienta získají, si mohou nechat a nezdaňují ji. Zároveň musí také vyhodnotit, zda riziko, které podstupují tím, že konají tuto nelegální činnost, je dostatečně kompenzováno výší zisku.

2.5 Odhad stínové ekonomiky v ČR

První pokusy o odhad stínové ekonomiky v tehdejší Československé republice se začínaly objevovat v tisku na počátku roku 1988. Zabýval se jimi Výbor lidové kontroly ČSSR¹¹.

V roce 2011 díky změně v metodice odhadu musela Česká republika poslat Evropské unii pět miliard korun proto, že se ČR dařilo lépe¹².

V tabulce č. 2.1 je možné vidět číselné vyjádření stínové ekonomiky a její přepočtení na HDP dané země v případě České republiky a jejích sousedních států.

Tabulka 2.1 - Stínová ekonomika a HDP v roce 2013

Stát	HDP (v mld.)	Stínová ekonomika (v mld.)	Podíl na HDP (v %)
Česká republika	3 850	600	16
Německo	67 450	8 775	13
Polsko	10 000	2 375	24
Rakousko	12 675	900	7
Slovenská republika	1 850	275	15

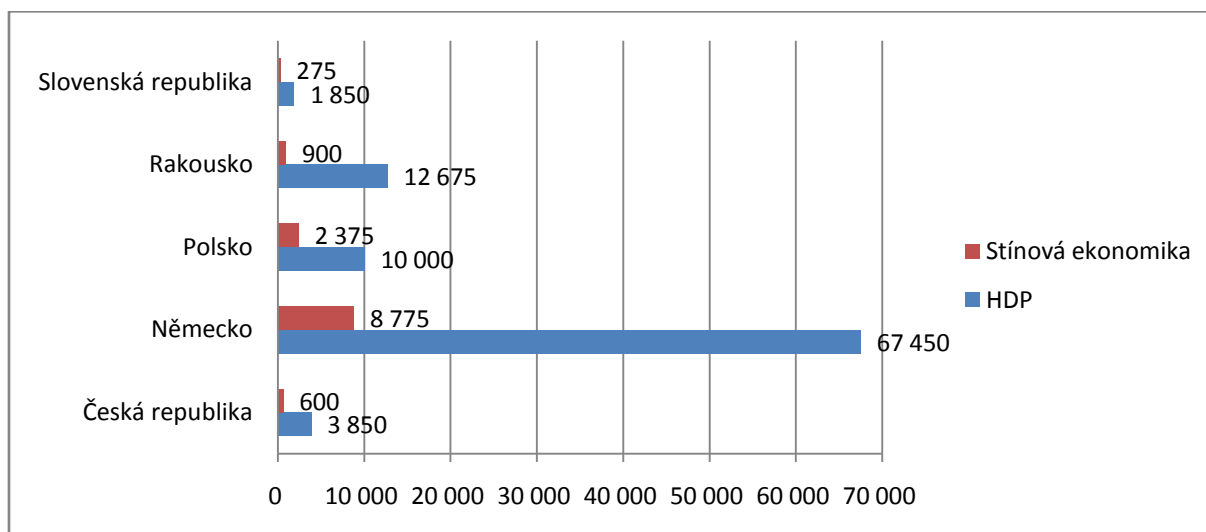
Zdroj: vlastní zpracování dat z The Shadow economy in Europe 2013

V březnu roku 2013 dosahuje stínová ekonomika 600 miliard, což v přepočtu na HDP činí 16 %. V porovnání se sousedy Slovenskem, Rakouskem, Německem a Polskem je Česká republika na druhém místě v podílu stínové ekonomiky ku HDP.

¹¹ FASSMANN, 2007.

¹² Zdroj ze dne 21. 11. 2013 <http://zpravy.ihned.cz/c1-53743240-cesko-posle-eu-miliardy-navic-i-kvuli-drogam> [cit. 10.8.2013]

Graf 2.2 - Stínová ekonomika ve vztahu k HDP v roce 2013

Zdroj: vlastní zpracování dat z The Shadow economy in Europe 2013

Po zhodnocení tabulky a grafu lze vidět, že Česká republika se pohybuje těsně pod průměrem podílu stínové ekonomiky na HDP, který je 18,5 %. Naopak například Polsko je již nad průměrem se svými 24 %.

2.6 Příklad možného optimálního zdanění příjmů fyzických osob

Jedno z diskutovaných témat politických stran je otázka optimálního zdanění příjmů fyzických a právnických osob. Cílem vlády je vybrat co nejvíce peněžních prostředků na daních. Ovšem ne vždy je přístup zvyšování sazby daně tou nejlepší variantou. Píše o tom i americký ekonom Arthur Laffer. Po jeho osobě je zároveň pojmenovaná křivka, která vyznačuje vztah mezi výběrem daní a sazbou daně. Následná analýza umožňuje podívat se na problém Lafferovy křivky detailněji.

V letech 2005-2007 byla v ČR zavedená u daně z příjmů fyzických osob daňová pásma. Od roku 2008 se podstata výpočtu čisté mzdy zjednodušila a byla zavedena jednotná sazba daně ve výši 15 %. V tabulce 2.2 je možné vidět, jaký byl základ daně v letech 2005-2010, mezní sazba daně z příjmů a také inkasovaná výše daně v Kč.

Stanovení optimální daně, které je popsáno v následujících krocích, bylo dosaženo díky značnému zjednodušení, kdy se upustilo od existence nezdanitelných částí základu daně, daňových slev a také rozdílného výpočtu daně.

Tabulka 2.2 - Inkaso daně v letech 2005 - 2010

Rok	Inkaso daně	Základ daně	Mezní sazba (v %)
2005	148 487	321 268	32,0
2006	143 490	459 788	32,0
2007	159 091	508 091	32,0
2008	152 227	634 514	20,1
2009	135 796	597 253	20,1
2010	139 127	601 179	20,1
Celkem	878 218	3 122 093	-

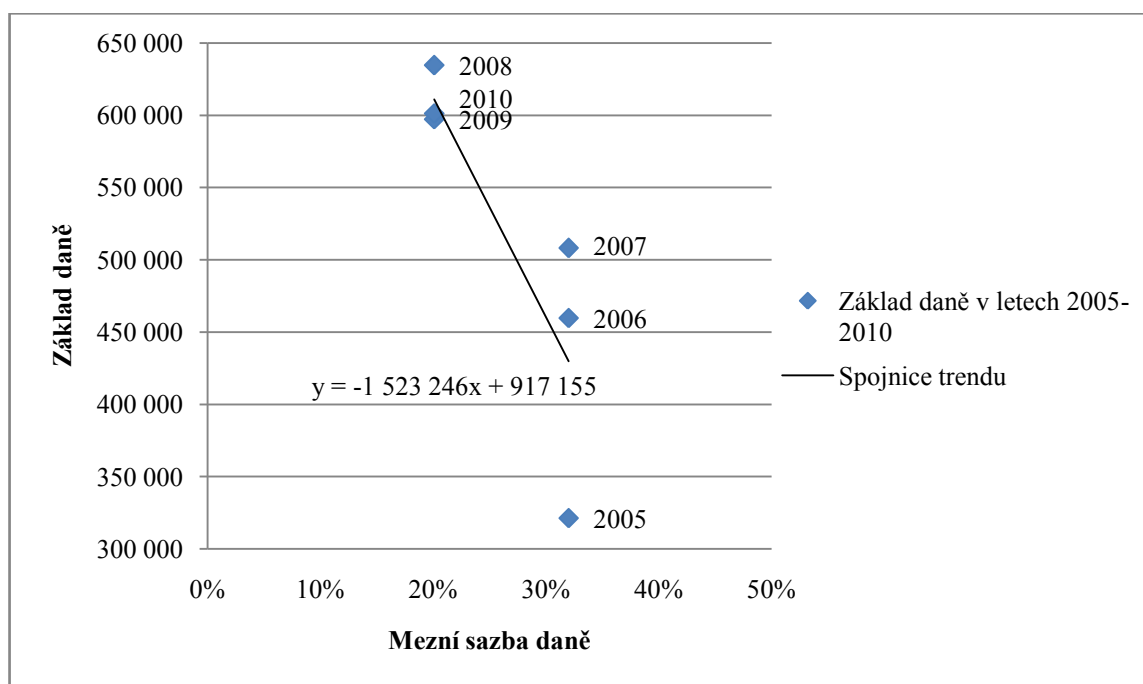
Zdroj: <http://www.financnisprava.cz>

Mezní sazba daně je taková sazba daně, která je uplatněna v nejvyšším zdaňovacím pásmu. Tedy taková sazba, kterou je zdaněn přírůstek daňového základu nad hranici nejvyššího zdaňovacího pásma. Například v roce 2005 je takovou mezní sazbou daně daň ve výši 32 %. Nad částku 331 200 Kč ročního základu daně je každý dodatečný přírůstek zdaněn 32 %.

Tabulka 2.2 ukazuje, jak vysoké částky byly přiznány v daňových přiznáních za jednotlivé roky. Tedy výši základu daně a následně kolik bylo inkasováno na daních z příjmů fyzických osob. V neposlední řadě je ukázaná výše mezních sazeb daně z příjmů.

Vztah mezi sazbou daně a základem daně je bezesporu negativní. Je zřejmé, že pokud bude upuštěno od všech ostatních vlivů, tak snížením sazby daně vzrostou přiznané příjmy a tudíž i základ daně. Lidé budou ochotnější přiznat státu více svých příjmů, když jim nebude hrozit vysoké zdanění. Z výše uvedené tabulky je možné vidět rostoucí základ daně v jednotlivých letech. Z roku 2005 na rok 2006 bylo upraveno první pásmo. Zvýšila se hranice, a tím do prvního pásma byli zařazeni i lidé s ročním příjmem do částky 121 200 Kč namísto předchozí hranice do výše 109 200 Kč ročně. Také sazba prvního pásma se změnila – byla snížena z 15 % na 12 %. Z roku 2007 na rok 2008 byl nárůst o 126 423 mil. Kč. V roce 2009 byl zaznamenán pokles, který byl z největší pravděpodobností následkem celosvětové finanční krize.

Graf 2.3 - Vztah sazby daně a základu daně

Zdroj: vlastní zpracování

Následující graf 2.3 ukazuje závislost základu daně a sazby daně. Silnou závislost potvrzuje také korelační koeficient jehož hodnota je -0,85. Ta značí, že čím více se sníží sazba daně, tím více vzroste základ daně. Jedná se tedy o nepřímou závislost. Rovnice v grafu je výsledkem proložení jednotlivých bodů trendovou lineární křivkou.

$$\text{Základ daně} = -1\,523\,246 \times \text{sazba daně} + 917\,155 \quad (2.1)$$

Rovnice 2.1 vypovídá, že snížení sazby o 1 % zvyšuje základ daně v průměru o 15 232 mil. Kč. Jelikož vybíraná daň je vypočítána jako součin základu daně a sazby daně, je možné rovnici zapsat následovně:

$$\text{Výběr daně} = -1\,523\,246 \times \text{sazba daně}^2 + 917\,155 \times \text{sazba daně} \quad (2.2)$$

Rovnice 2.2 je odhadem Lafferovy křivky pro daň z příjmů fyzických osob v České republice. Inkaso daně a základ daně přepočítané dle rovnice 2.2 je zobrazen v následující tabulce 2.3.

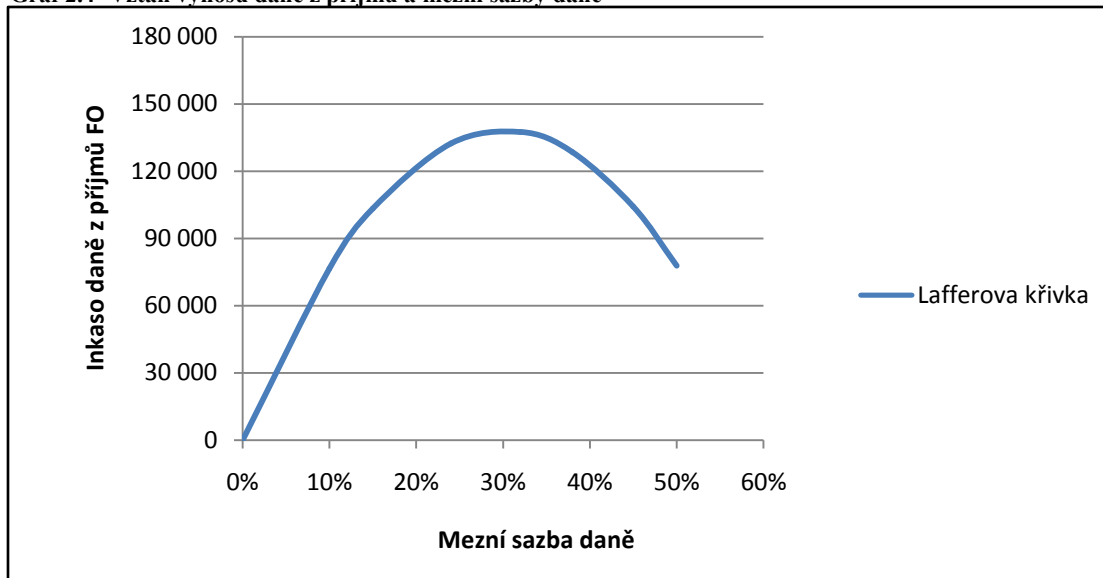
Tabulka 2.3 - Inkaso daně v letech 2005 – 2010

Mezní sazba	Inkaso daně	ZD
50 %	77 766	155 532
45 %	104 262	231 694
38 %	128 562	338 322
32 %	137 509	429 716
24 %	132 378	551 576
15 %	103 300	688 668
10 %	76 483	764 830
0 %	0	917 155

Zdroj: <http://www.financnisprava.cz>

Z této tabulky je níže sestrojen modifikovaný graf Lafferovy křivky. Její průběh je rostoucí až do tzv. Lafferova bodu, který značí optimální výši zdanění při maximalizujícím výnosu inkasa daní.

Graf 2.4- Vztah výnosu daně z příjmů a mezní sazby daně

Zdroj: Vlastní zpracování

Bodu optimálního zdanění lze dosáhnout derivací rovnice 2.2. Bude-li se první derivace rovnat 0, bude mít v tomto bodě funkce lokální maximum.

$$x = -1\,523\,246 \times \text{sazba daně}^2 + 917\,155 \times \text{sazba daně} \quad (2.3)$$

$$x' = -3\,046\,492 \times \text{sazba daně} + 917\,155 \quad (2.4)$$

$$0 = -3\,046\,492 \times \text{sazba daně} + 917\,155 \quad (2.5)$$

$$\text{sazba daně} = 30,11 \%^{13} \quad (2.6)$$

Dle výše uvedeného výpočtu je zřejmé, že optimální výše sazby daně je 30,11 %. Vyšší sazba daně by znamenala menší výnos z výběru daní a byla by demotivujícím faktorem pro trh práce. Lidé by se začali vyhýbat zdanění, krátit své příjmy nebo by dávali přednost volnému času před prací. Žádný z nich by nebyl ochoten chodit do práce, když by většinu z jeho dosaženého důchodu odčerpál stát.

Naopak nízká sazba daně z příjmů podporuje ekonomický rozvoj, příliv nové pracovní síly do naší země.

Česká republika je pod optimálním zdaněním, protože sazba daně z příjmů fyzických osob činí 20,1 % (15% nominální sazba daně x 1,34).

Na tomto příkladu je demonstrováno, jak je složité vypočítat hodnotu optimální daně. Nicméně může sloužit jako návrh pro zamýšlenou paušální daň uvedenou ve čtvrté kapitole diplomové práce.

Jak bylo v této kapitole řečeno, již v dřívějších letech byly prostituující osoby považovány za ženy, od kterých stát mohl získat nemalý daňový příjem. Prostituce tedy podléhala zdanění jako všechny jiné činnosti. Fakt, že v dnešní době zdanění nepodléhá, ukazuje, že prostituující osoby se takto dopouštějí daňového úniku. I kdyby tedy samy chtěly příjmy z této činnosti zdanit, neexistuje předpis, dle kterého by mohly postupovat.

---

¹³ Vlastní zpracování a výpočty

3. Komparace právní úpravy prostituce

Kapitola třetí je zaměřena na právní úpravu prostituce v České republice a zároveň ukazuje na nedostatek právních předpisů k této činnosti. Autorčiným záměrem je poukázat na nastavení právní úpravy a regulace prostituce v ostatních zemích světa. Nejsou zde zmíněny pouze země Evropské unie, ale také země vzdálenější. Cíleně je poukázáno na Thajsko, kam jezdí turisté z celého světa hlavně za tímto druhem zábavy a pro které je prostituce typickým jevem.

3.1 Současná právní úprava prostituce

Do dnešní doby není prostituce žádným právním předpisem komplexně řešená. Právní normy, které se v současné době na tuto problematiku vztahují, jsou zejména:

- zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška hl.m. Prahy č. 2/1993 Sb., hl.m. Prahy na ochranu veřejného pořádku v souvislosti s nabízením sexuálních služeb, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy zakazuje reklamu, ve znění pozdějších předpisů, která by mohla být v rozporu s dobrými mravy a obsahovat pornografické prvky
- vyhláška hl.m. Prahy č. 11/2005 Sb., hl.m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví zákaz nabízení erotických vystoupení nebo erotických služeb.

Trestní zákoník řeší trestně-právní problémy související s fenoménem prostituce. Jedná se zejména o kuplířství, ohrožování mravnosti, obchod s dětmi, vydírání, znásilnění, obchod s ženami aj.

V zákoně č. 20/1966 Sb. a zákoně č. 258/2000 Sb. je upravena problematika zajištění zdravých životních podmínek, mezi něž patří výchova občanů ke správným hygienickým návykům.

Zákon o živnostenském podnikání ustanovuje, že živností není „*nabízení nebo poskytování služeb směřujících bezprostředně k uspokojování sexuálních potřeb*“ (Zákon č. 455/1991 Sb., §3 odst. 3 pís. p)

Zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí, ve znění pozdějších předpisů se omezuje na zákaz zřizování a udržování nevěstinců a zřizování ústavů pro nápravu a poskytnutí útulku ženám, které chtějí napravit svůj život a dále již neprovozovat prostituci.

Z hlediska mezinárodně-právních závazků státu v oblasti, která souvisí s prostitucí, je nutno zmínit následující úmluvy a ujednání:

- Úmluva o potlačení a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob (vstoupila v platnost 25. července 1951),
- Úmluva o právech dítěte,
- Úmluva o potlačení obchodu s děvčaty,
- Mezinárodní úmluva o potírání obchodu s ženami a dětmi,
- Mezinárodní úmluva o potírání obchodu s necudnými publikacemi a jejich rozšiřování aj.

Dne 14. března 1958 přistoupila Československá republika k Úmluvě o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob (dále jen „Úmluva OSN“). Jedná se o smlouvu trestně-právní a stát se jejím podepsáním zavazuje trestat taková jednání a činy, které jsou v rozporu s Úmluvou. Úmluva mimo jiné označuje prostituci za jev neslučitelný s lidskou ctí a důstojností, jež ohrožuje blaho společnosti. Od této Úmluvy je možné ustoupit po uplynutí pěti let, kdy nabyla účinnosti a to písemnou výpovědí zaslanou generálnímu tajemníkovi OSN. Návrh na výpověď byl schválen dne 20. července 2005 vládou ČR usnesením č. 940, protože přijetím plánovaného zákona o regulaci prostituce by Česká republika porušila článek 6 výše zmíněné Úmluvy, který neumožňuje registraci osob vykonávajících prostituci.

3.2 Právní úprava prostituce v zemích EU

Nejen Česká republika řeší v současné době regulaci a legalizaci prostituce, ale se stejnou situací se potýkají i zahraniční státy. Státy Evropské unie aplikují při řešení problémů souvisejících s daným fenoménem následující přístupy:

- reglementační přístup – zvoleným přístupem je prostituce legalizována, podřízená státnímu dozoru (kontrole) a jsou aplikovány opatření související s nežádoucí prostitucí,
- aboliční přístup – v takových zemích se problém prostituce nijak neupravuje a neřeší, avšak tento přístup je zaměřený na situace, které s prostitucí souvisí,
- represivní přístup – je nejvíce striktní a konzervativní jelikož prostituci bere jako nelegální tedy nezákonnou a postihuje jakýkoliv jev s ní související i prostituci samotnou.¹⁴

3.2.1 Nizozemsko

V minulosti byla prostituce jako taková v Holandsku zakázaná tehdy, pokud nebyla prováděná dobrovolně. Nevěstince však do roku 2000 byly nelegální. Od roku 2000 byl zrušen obecný zákaz nevěstinců a zlegalizovaly se některé druhy prostituce. Nová právní úprava měla především dva záměry. Prvním bylo vymezit a rozlišovat mezi legální a nelegální prostitucí. Toho bylo dosaženo tím, že každá sexuální pracovnice musí mít svůj vlastní registrační průkaz (licenci), který ji opravňuje k její činnosti. Druhým záměrem bylo zavést opatření proti pracovním bez registračního průkazu či takovým ženám, jež porušují zákon a regulují tuto činnost. Jako nelegální prostituci je možno uvést nucenou prostituci, dětskou prostituci a dokonce i prostituci osob ve věku 16-17 let.

Postihováni jsou i klienti těchto pracovníků. Pokuty jsou udělovány především osobám, které donutí k prostituci jinou osobu nebo osobu mladistvou, mají zisk z této činnosti nebo se dopustí trestného činu únosu za tímto účelem.

K hlavním cílům, kterých mělo být dosaženo přijatým zákonem v roce 2000, patří:

- kontrola a regulace sexuálních pracovníků a vznik registračních průkazů,
- ochrana sexuální pracovnice,

---

¹⁴ Usnesení vlády ČR č. 331 ze dne 14. dubna 1999 včetně podkladového materiálu [cit. 1.2.2014]

- ochrana osoby, před nucenou prostitucí,
- ochrana mladistvých před sexuálním zneužíváním,
- redukce prostitutek z jiných zemí a zabránění tomu, aby ilegálně žily v Holandsku,
- rozlišení mezi prostitucí a zločinem.

Ministerstvo zahraničních věcí vidí v nové legislativě mnoho výhod pro sexuální pracovnice. *„Místní úřady můžou vydat zákonné nařízení o bezpečí, hygieně a pracovních podmínkách v nevěstincích. Nevěstince mají zakázáno nutit sexuální pracovnice ke konzumaci alkoholu s klienty nebo nechráněnému sexu či určitým sexuálním praktikám. Zároveň mohou být také donuceni, aby dovolili zdravotní péči nebo zájmovým skupinám neomezený přístup do jejich provozoven.“*¹⁵

O to, zda se dodržují podmínky pro udělení licencí, se staraly místní orgány. V praxi to byla obvykle policie. Nový zákon však stanovil, že za dodržování podmínek pro udělení licencí je zodpovědná daná obec a není jí dovoleno tuto odpovědnost přenášet zcela na policii. Díky tomu bude moci policie řešit závažnější zločiny pojící se k prostituci, jako je například obchod s lidmi. Obce si tak samy určí, jaký druh prostituce bude na jejich území povolen a komu vydají registrační průkaz. Nesmí se ovšem stát, že nebude registrační průkaz vydán z etických důvodů. Obec může vydání průkazu odmítnout jen z pohledu územního plánování - to znamená, že si obce mohou vybrat, že v určitých čtvrtích nebudou povoleny provozování nevěstinců povolovat.

Vedení evidence sexuálních pracovníků policií je v rozporu s holandskými zákony. Avšak policie může pro účely vymáhání práva (například pro vyšetřování trestné činnosti obchodu s lidmi) vést dočasný registr sexuálních pracovníků. Sexuální pracovnice se musí registrovat u místního úřadu, kde bude zařazena do národního počítačového systému, jež bude sloužit pouze příslušným úřadům. Kromě toho se musí nevěstince a prostitutky pracující jako osoby samostatně výdělečně činné registrovat u finančního úřadu či celní správě. Registrace slouží hlavně pro zprehlednění situace o počtu prostituujících osob.

V pravomoci místních orgánů je rovněž kontrola a zajištění, že sexuální pracovnice mají dostupnou zdravotní péči. Musí kontrolovat, že zaměstnavatelé tyto podmínky dodržují. Pravidelnost lékařských prohlídek je stanovena na čtyři návštěvy ročně. Bezpečný sexuální

---

¹⁵ Vlastní překlad z Dutch Policy on Prostitution, 2012.

styk a dobré informace o sexuální pracovníci a jejím klientovi jsou prvořadé a chrání tak oba před přenosem infekčních chorob jako jsou například AIDS, syfilis a podobné.

Ačkoliv proběhlo mnoho výzkumů, je zřejmé, že situace v sexuálním odvětví od roku 2000 pokročila. Avšak stále je možné se setkat s vážným zneužíváním, jako je sexuálním obtěžováním žen, nucená prostituce dívek pod hranici povolenou zákonem.

3.2.2 Rakousko

Stejně jako Nizozemsko i Rakousko přijalo zákon, jímž legalizovalo prostituci. Jednotlivé spolkové země Rakouska si mohou libovolně regulovat prostituci, avšak nesmí to být v rozporu s ústavou.

Kriminální policie Dolního Rakouska po přijetí zákona o regulaci prostituce v roce 1984 zaznamenala následující skutečnosti publikované v materiálu Ministerstva vnitra Rozbor problémů souvisejících s prostitucí a vymezení jejich systémového řešení z roku 1999.

- Výše daně, kterou musí platit povinně prostituující osoby, je určována finančním úřadem. Průměrný měsíční výdělek za měsíc byl odhadnutý na 30 000 ATS (což je v přepočtu 111 693 Kč v současných cenách)¹⁶. Vyměřenou daň musely prostitutky platit ve výši 2 000 – 3 000 ATS (tj. 7 446 – 11 169 Kč). Tyto daně míří do státních rozpočtů.¹⁷
- Prostituující osoby musí mít povolení (licenci) k vykonávání této činnosti a být zdravotně způsobilé. Pokud by kontrolní úřady zjistily, že některá z osob vykonávajících toto povolání porušuje zákon a pracuje bez licence, hrozí ji vazba v délce 30 dní nebo pokuta. Zahraničním prostituujícím osobám může být uložen zákaz pobytu či vyhoštění ze země.
- Jednotlivé obce si mohou regulovat prostituci na svém území či ji dokonce zakázat. Mají-li na svém území nevěstinec či jiné prostory sloužící k prostituci, jsou oprávněni k tomu, aby pobírali 2 % z ceny nápojů, které se zkonsumují v těchto prostorách.¹⁸

Přestože je v Rakousku je možné beztrestně poskytovat sexuální služby, zdaleka ne každá pracovnice má stejné práva jako ostatní pracovníci. Věková hranice, od které je možné provozovat prostituci je 18 let, kdy dosahují občané zletilosti. Nutností, jak již bylo zmíněno,

¹⁶ Přepočteno kurzem k 31. prosince 1998, kdy 1 ATS = 2,539 Kč. Průměrná meziroční inflace mezi rokem 1999 a 2013 pro přepočet na Kč v současnosti je 2,58%.

¹⁷ Usnesení vlády ČR č. 331 ze dne 14. dubna 1999 včetně podkladového materiálu [cit. 1.2.2014]

¹⁸ Tamtéž.

je registrovat se u příslušného úřadu a každý týden docházet na kontroly zda netrpí pohlavní chorobou. Tyto prohlídky jsou poskytovány zdarma. Podávání daňového přiznání je samozřejmostí.

Velkou nevýhodou je nemožnost bránit se proti nezaplacení sexuální pracovníci za její služby. Dle rozhodnutí rakouského ústavního soudu z roku 1980 je uzavřená smlouva ať již ústní či písemná považována za „nemorální smlouvu“. Tedy pokud dané prostitutce zákazník nezplatí, není možné podniknout právní kroky k vymáhání této pohledávky.

Nerovnost mezi pracovníky v sexuálním odvětví a ostatními umocňuje i fakt, že prostitující osoby nemají nárok na příspěvky v nezaměstnanosti, dovolenou, mateřskou dovolenou a jiné sociální dávky. Proto se v Rakousku vyskytují snahy o sjednocení podmínek všech pracovníků.¹⁹

3.3 Země mimo Evropskou unii

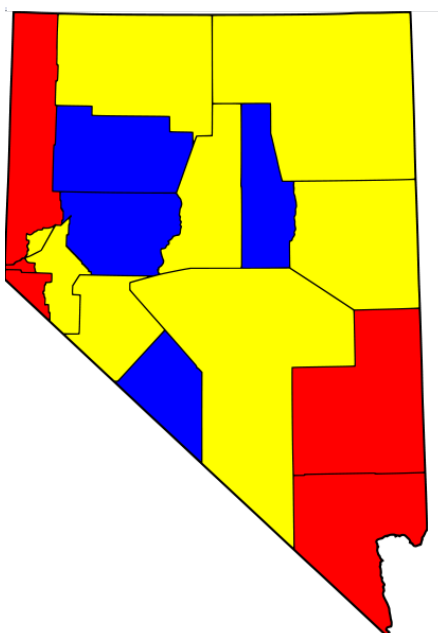
3.3.1 Spojené státy americké

Situace ve Spojených státech je v dnešní době podobná jako v České republice. Prostituce je na území Spojených států amerických zakázána. Výjimkou je pouze stát Nevada, kde je tato činnost povolena v nevěstincích, kterým je udělená licence. Tamní sexuální pracovníci jsou pravidelně testováni na přenosné choroby, aby poskytování jejich služeb bylo pro zákazníky bezpečné. Obrázek 3.1 ukazuje mapu státu Nevada. Červená pole značí, že na tomto území není prostituce povolena. Na modrých částech mapy je povolena prostituce, avšak nevyskytují se zde aktivně provozované nevěstince. Ve zbylé části, která je označená žlutou barvou, je prostituce povolena a vyskytuje se tam minimálně jeden aktivní nevěstinec.

---

¹⁹dostupné z http://www.yale.edu/accnt/ACCNT/TRANSLATIONS/Entries/2012/8/17_Prostitution_in_Austria_legal_but_questionable.html [cit. 1.2.2014]

Obrázek 3.1 – Mapa státu Nevada

Zdroj: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:NevadaProstitutionCountiesMap.svg>

V ostatních státech USA trestá právní systém jak prostitutky, tak jejich zákazníky. Finanční prostředky a úsilí úředníků, které jsou vynakládány na dopadení osob porušujících zákon, jsou velmi vysoké. Stíhání a ukládání pokut sexuálním pracovnícům mají za následek jejich skrývání se a provozování těchto služeb v tajnosti a mnohdy v nehygienických podmínkách.

Legalizací prostituce by se vyřešil problém s utajovanou prostitucí, ke které dnes dochází. Stala by se více bezpečnou z hlediska ochrany prostituujících osob před pasáky a také z hlediska zdraví pro zákazníky. Informační portál Business Insider zveřejnil článek s názvem „7 důvodů proč by měla Amerika legalizovat prostituci“²⁰. Zde se uvádí studie ze San Franciska, podle jejích odhadů je při vykonávání své činnosti napadeno až 82 % prostitutek a až 68 % z těchto napadených bylo znásilněno. Jiná studie shledává větší četnost zavražděných osob žijících se prostitucí než ostatních ve stejném věku, jež vykonávají jinou profesi. Důvody jsou jasné. Neochota volat policii při napadení prostituující osoby je především díky tomu, že vykonávají svou činnost ilegálně. Vedení nevadského nevěstince poskytlo rozhovor Barbaře Brents a Kathryn Hausbeck z Nevadské univerzity, kde se píše: „Vedení nevěstinců mají velký zájem o to, udržet si svou image jako zákonné, bezproblémové podnikání a udržet si jejich licenci a hlavně mít dobrý vztah se společností. Dotazování

²⁰ Vlastní překlad článku: „7 Reasons Why America Should Legalize Prostitution“.

majitelé se zaručili praktikováním takové politiky, kdy při sebemenším náznaku problémů volají policii a netolerují špatné zacházení²¹“. Z tohoto hlediska jsou nevěstince více bezpečné pro sexuální pracovnice, protože nabízejí podporu a větší ochranu při jejich práci.

Další výhodou legalizace je neopomenutelná pravidelná zdravotní prohlídka. Stát Nevada zavedl povinnost pro sexuální pracovnice měsíčně se nechat testovat na choroby HIV a syfilis a týdně na nemoci kapavku a chlamydie. Samozřejmostí je také nabízení kondomů pro všechny nevěstince.

„Prostitute by neměla být zločinem“ prohlásil Sherry Colb, profesor práva. „Jednání prostitutek v podstatě není škodlivé. Zatímco šíření nemocí a páčání činností způsobující jiným osobám újmu je v praxi prostituce možné a její postihování má spíše celou situaci zhoršuje, než řeší²².

O co státy nejvíce přicházejí, pokud berou prostituci jako ilegální činnost, jsou daně, které nejsou z této služby odváděny státu. Je zřejmé, že v Americe neplyne ani dolar do státního rozpočtu ze zisku, který vydělají sexuální pracovnice při konání své profese.

Na základě důkladného šetření v Nizozemsku se ukázalo zajímavé zjištění. Amsterdam, hlavní město Nizozemí známé hlavně svou uličkou Red Light District, zaznamenalo nejmenší počet vražd a znásilnění. Vědecká studie může totiž prokázat příčinnou souvislost mezi legalizací, regulovanou prostitucí a mezi výhodami, jež z toho vyplývají (nižší kriminalita, lepší zdravotní péče, nižší počet sebevražedného chování a nižší rozvodovost atd.).²³

3.3.2 Thajsko

Jako poslední zemi z hlediska legalizace a regulovanosti je nutno zmínit Thajsko. V tomto státě má prostituce velkou tradici a hluboké kořeny. Turisté zde jezdí převážně kvůli thajským prostitutkám a takzvaným tanečnicím. Překvapující je proto fakt, že prostituce je v Thajsku oficiálně zakázaná činnost, ale je velmi tolerovaná. Tento stav má za následek převážně zákon přijatý v roce 1960 hlavně díky tlaku OSN. Nahradil tak zákon z roku 1908,

²¹ „Brothel owners have a clear interest in maintaining their image as law-abiding, trouble-free businesses to keep their licenses and maintain good relations within their communities. The owners we interviewed ensure this by making it policy to call the police at the slightest hint of trouble to send a message that they don't tolerate bad behavior.“
dostupné z <http://www.businessinsider.com/why-america-should-legalize-prostitution-2013-11>, November 2013

²² Prostitutes are not committing an inherently harmful act. While the spread of disease and other detriments are possible in the practice of prostitution, criminalization is a sure way of exacerbating rather than addressing such effects.
<http://www.businessinsider.com/why-america-should-legalize-prostitution-2013-11>, November 2013

²³ LIBERATOR, Mark. Legalizing prostitution: Regulating the reddest profession. December 21st 2004 dostupné z: <http://www.liberator.net/articles/prostitution.html#resources>. [cit. 1.2.2014]

jehož cílem bylo kontrolovat prostituci a působil jako prevence proti nakažlivým pohlavním chorobám. Následně byl v roce 1996 přijat další o mnoho přísnější zákon, který měl sloužit jako prevence a hlavně měl potlačit prostituci jako takovou. V trestním zákoníku není vysloveně uvedené, že prostituce je ilegální, avšak trestá ty osoby, které si prostitutí přivydělávají. Policie hlavně postihuje dětskou prostituci a pedofilii. Věk odpovědnosti je stanoven na hranici 16 let. Sexuální styk s dívkou pod věkovou hranici 18 let je rovněž přísně trestán.

Odhaduje se okolo 200 tisíc aktivně pracujících prostitutek. Jejich zisk je odhadován na 4,3 miliardy dolarů (což v přepočtu při kurzu 20 USD/CZK je 86 miliard korun).²⁴

Janice Raymond v článku z roku 2004 s názvem **Legalizace prostituce v Thajsku: Výzva k feminismu a společenskému svědomí**²⁵ vznesla deset argumentů, proč by prostituce v Thajsku neměla být legalizovaná:

- pasáci a překupníci se promění v podnikatele a muži kupující si ženy pro své sexuální aktivity, se stanou legálními spotřebiteli;
- podpora obchodu s lidmi;
- nemožnost získat kontrolu nad sexuálním průmyslem a velká pravděpodobnost rozšíření sexuálního průmyslu;
- podpora ilegální, skryté a pouliční prostituce;
- zvýšený výskyt dětské prostituce a obchod s dětmi;
- nedostatečná ochrana žen, které se prostitutí živí;
- zvýšená poptávka po prostituci;
- větší riziko přenosu pohlavních chorob a nedostatečná kontrola zákazníků žádajících o tyto služby;
- nutnost rozlišovat mezi nucenou a dobrovolnou prostitutí;
- negativní názor většiny prostituujících žen – legalizaci vidí jako zhoršení podmínek při vykonávání své činnosti.²⁶

---

²⁴ <http://hn.ihned.cz/c1-13703360-thajsko-debatuje-o-legalizaci-prostituce-v-zemi>. [cit. 1.2.2014]

²⁵ Legalization of Prostitution in Thailand: A Challenge to Feminism and Societal Conscience. Dostupné z: http://scholarship.law.cornell.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1002&context=biss_papers. [cit. 1.2.2014]

²⁶ Dostupné z: http://scholarship.law.cornell.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1002&context=biss_papers [cit. 1.2.2014]

Ministři v Thajsku si myslí, že prostituce je ve své podstatě škodlivá a vykořisťuje osoby, které ji provádějí. Zkušenosti v Thajsku ukázaly, že legalizace by pro dané osoby nebyla prospěšná, ba naopak by dala moc do rukou kuplířů a majitelů nevěstinců. Ženy budou v takovém případě vystaveny v nevěstincích vyššímu riziku obtěžování.²⁷

Z této kapitoly vyplývá, že Česká republika, nebude moci regulovat prostituci pomocí právního předpisu, dokud nepodá výpověď k úmluvě OSN. Příklad by si poté mohla vzít z okolních států jako je Nizozemsko a Německo. Zde je prostituce regulovaná a má jasná pravidla. Státy tak nepřicházejí o zisky, které z těchto činností plynou. Bohužel v mnoha státech, kde převládá konzervatismus, který v dnešní době již není zcela na místě, veřejné rozpočty a stát přicházejí o značné příjmy.

---

²⁷Dostupné z: http://www.wouk.org/rahab_international/pdf_files/Prostitution%20in%20Thailand.pdf [cit. 1.2.2014]

4. Vliv legalizace prostituce na příjmy veřejných rozpočtů

Cílem stěžejní kapitoly diplomové práce je odhadnout příjmy, které by plynuly do veřejných rozpočtů, kdyby se prostituce zlegalizovala a podléhala zákonu, který by ji reguloval. Hned na začátku je ukázáno, kolik výdajů je vynakládáno na to, aby si lidé zaplatili tuto službu. Následně je ukázán kvalifikovaný odhad, ze kterého bude diplomová práce vycházet při výpočtech čistých příjmů do veřejných rozpočtů. Mimo odhad daně z příjmů, jsou zde odhadovány také místní a správní poplatky, daň z nemovitého majetku, daň z přidané hodnoty a výdaje související s prostitucí.

V druhé části kapitoly je ukázáno, jak by vypadala situace prostituující osoby, kdyby vstoupil v platnost zákon o regulaci prostituce.

4.1 Prostituce v číslech

Členské státy Evropské unie jsou povinny zahrnout do výpočtu svého HDP minimálně tři nelegální činnosti. Jednou z těchto činností je také prostituce. Stanovení konkrétních a hlavně přesných čísel je velmi komplikované. Provádějí se výzkumy a na jejich základě se stanovují odhady. Jednotlivé výpočty a tabulky výdajů na prostituci vycházejí z údajů Českého statistického úřadu a to v období 2005-2010.²⁸

4.1.1 Výdaje na prostituci

Při sestavení tabulky celkových výdajů v jednotlivých letech se vychází z tzv. domácího pojetí výdajů na konečnou spotřebu domácností. To znamená, že se jedná o útratu Čechů i cizinců za prostituci na území ČR. Údaje jsou vyjádřeny v běžných cenách.

Tabulka 4.1 - Výdaje za prostituci – domácí pojetí

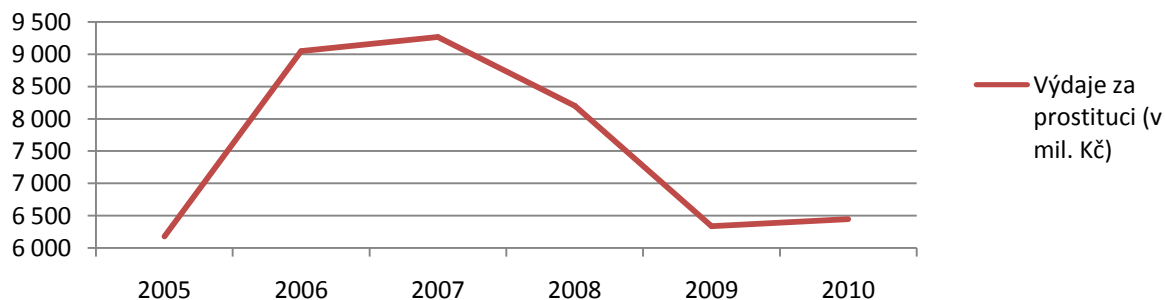
Rok	Výdaje (v mil. Kč)
2005	6 181
2006	9 049
2007	9 267
2008	8 199
2009	6 337
2010	6 450
celkem	45 483

Zdroj: Český statistický úřad

²⁸ Data jsou dostupná na adrese: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenkavyber.spotr_dom [cit. 10.8.2013]

Pokud se tabulka převede do grafu, jde jasně vidět, že největší výdaje byly v roce 2007 a to v hodnotě 9 267 mil. Kč. Nejmenší částka v tomto období byla v roce 2005 a činila celkem 6 181 mil. Kč.

Graf 4.1 - Výdaje za prostituci (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dat z ČSÚ

Další tabulka a graf ukazují data v národním pojetí. Tzn. částku, kolik utratí obyvatelstvo ČR za prostituci. Jedná se o služby poskytované jak v ČR, tak i v zahraničí. Údaje jsou zobrazeny v běžných cenách. Ve srovnání s předchozími údaji jsou výdaje národního pojetí výrazně nižší než výdaje v domácím pojetí. Nejvíce utracených peněz za prostituci bylo také v roce 2007 (tj. 5 480 mil. Kč), naproti tomu nejméně české obyvatelstvo utrácelo za tuto „neřest“ v roce 2009 (tj. 4 174 mil. Kč). Velký pokles v období 2007-2009 ovlivnila hlavně světová finanční krize, která započala v USA a na ČR měla dopad hlavně v těchto letech.

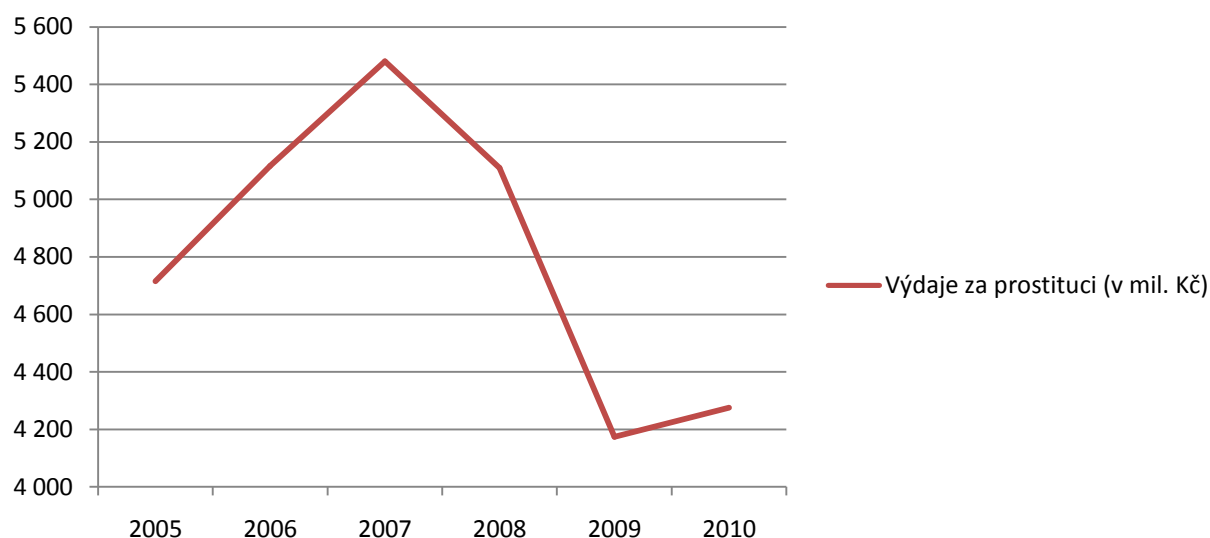
Tabulka 4.2 - Výdaje za prostituci – národní pojetí

Rok	Výdaje za prostituci (v mil. Kč)
2005	4 715
2006	5 116
2007	5 480
2008	5 109
2009	4 174
2010	4 275
celkem	28 869

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 4.2 - Výdaje za prostituci (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dat z ČSÚ

V následující tabulce byly vypočteny, kolik utratí za prostituci jednotlivec – český člověk (v zahraničí či v ČR). Celkový počet obyvatel v jednotlivých letech je z dat Českého statistického úřadu.

Tabulka 4.3 - Výdaje za prostituci za rok

Rok	Celkový počet obyvatel	Celkové výdaje	Výdaj na osobu za rok
2005	10 251 079	4 715 000 000	460
2006	10 287 189	5 116 000 000	497
2007	10 381 130	5 480 000 000	528
2008	10 467 542	5 109 000 000	488
2009	10 506 813	4 174 000 000	397
2010	10 532 770	4 275 000 000	406
Celkem	-	28 869 000 000	-

Zdroj: Údaje z ČSÚ, vlastní výpočet

$$\text{Výdaje za prostituci na osobu za rok} = \frac{\text{Celkové výdaje za prostituci} - \text{národní pojetí}}{\text{Celkový počet obyvatel}}$$

4.1.2 Příjem z prostituce

Nabídka sexuálních služeb od roku 2005 pomalu stoupala a přibývalo stále více prostituujících osob. Mírný pokles byl zaznamenán v období celosvětové finanční krize, kdy poklesl odhadovaný počet prostituujících osob a také cena těchto služeb. Tyto odhady vycházejí z několika zdrojů. Jedním z těchto zdrojů je „Rozbor problémů souvisejících s prostitucí a vymezení podmínek jejich systémového řešení“ (autorem jsou odborníci pod

vedením Ministerstva vnitra ČR). Zde se odhaduje počet pravidelně prostituujících osob v rozmezí 4 000 - 5 000 a dle typu služby se ceny pohybují v rozmezí 100 – 2 500 Kč. Tento dokument byl zaměřen na prostituci provozující se na ulicích, veřejných prostranstvích a také v podnicích nabízejících tyto služby.

Dalším zdrojem informací o prostituci byl „Telefonický průzkum bytové prostituce“ proveden v roce 2001. Jednalo se o telefonický dotazníkový průzkum služeb na privátech severní Moravy. Průzkum byl zaměřen pouze na priváty a osoby, které v těchto místech nabízejí své sexuální služby. Po provedené analýze byl odhad prostituujících osob pro celou ČR stanoven na 5 100 osob, které provozují své služby v 1 750 privátech. Průměrná cena za tyto služby činí 1 000,- Kč.

Posledním zdrojem byl výzkum proveden agenturou Rozkoš bez rizika. Ta působí po celé České republice a pomáhá prostituujícím osobám přímo v terénu. Dle jejich odhadů činí průměrný denní výdělek 2 000,- Kč a denně si takto přivydělává 6 000 osob²⁹.

Při dalším zpracování těchto dat byl vypracován dokument pod názvem „REVIZE: Zachycení prostituce v národních účtech“, kde jsou odhady prostituce dostupnější. Následující tabulka 4.4 zachycuje období let 2005 - 2010 a pro výpočet byla použita vlastní metodika Českého statistického úřadu.³⁰

Tabulka 4.4 - Výsledky dosažené metodikou z ČSÚ 2005 - 2010

Rok	Podnikatelé v prep. osob.	Tržní spotřeba	Mezispotřeba	Výdaje na ind. spotřebu	Vývoz zboží a služeb
		v mil. Kč			
2005	7 248	8 786	3 251	4 715	4 071
2006	7 362	8 899	3 649	5 116	3 783
2007	7 476	9 022	4 060	5 480	3 542
2008	7 437	7 876	3 544	5 109	2 767
2009	7 302	6 337	2 852	4 119	2 218
2010	7 373	6 450	2 998	4 230	2 220

Zdroj: Kazilová, 2012, s. 39

Pro správné pochopení hodnot z tabulky je nutné vysvětlit následující pojmy:

²⁹ Usnesení vlády ČR č. 331 ze dne 14. dubna 1999 včetně podkladového materiálu [cit. 10.8.2013]

³⁰ REVIZE: Zachycení prostituce v národních účtech: MLR_N2_prostitute.pdf ČSÚ. Český statistický úřad [online]. 2011 [cit. 10.8.2013]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/nufil/MLR_N2_prostitute.pdf

- podnikatelé v přepočtených osobách – počet sexuálních pracovníků provádějící tuto činnost na „plný úvazek“,³¹
- tržní spotřeba – celkový obnos peněz inkasovaných prostituujícími osobami od svých zákazníků za služby jim poskytované,
- mezispotřeba – náklady, které vynaloží prostituující osoba v souvislosti s poskytnutými službami,
- výdaje na individuální spotřebu – služby poskytnuté rezidentům ČR,
- vývod zboží a služeb – služby poskytnuté nerezidentům ČR.

Z níže uvedené tabulky 4.5 je vypočteno, kolik procent z celkového zisku prostituujících osob připadá na náklady spojené s touto činností a kolik procent jim zůstává ze zisku, který dále nedaní. Celková hodnota nezdaněného zisku těchto osob se pohybuje v průměru okolo 4 500 mil. Kč. Tato částka je vypočítána jako:

$$\text{průměr hodnot z tabulky 4.5 za období 2005 – 2010} = \frac{\sum \text{celkový zisk za rok v jednotlivých letech (v mil. Kč)}}{\text{počet let}}$$

Tabulka 4.5 - Vyjádření zisku a nákladů v % za rok

Rok	Tržní spotřeba	Mezispotřeba		Celkový zisk za rok	
	v mil. Kč		v %	v mil. Kč	v %
2005	8 786	3 251	37	5 535	63
2006	8 899	3 649	41	5 250	59
2007	9 022	4 060	45	4 962	55
2008	7 876	3 544	45	4 332	55
2009	6 337	2 852	45	3 485	55
2010	6 450	2 998	46	3 452	54

Zdroj: vlastní výpočty

Vzhledem k tomu, že se jedná pouze o odhady, nikoliv o přesná čísla, je možné, že nezdaněný zisk může dosahovat daleko větších částek, než které jsou zde uvedeny.

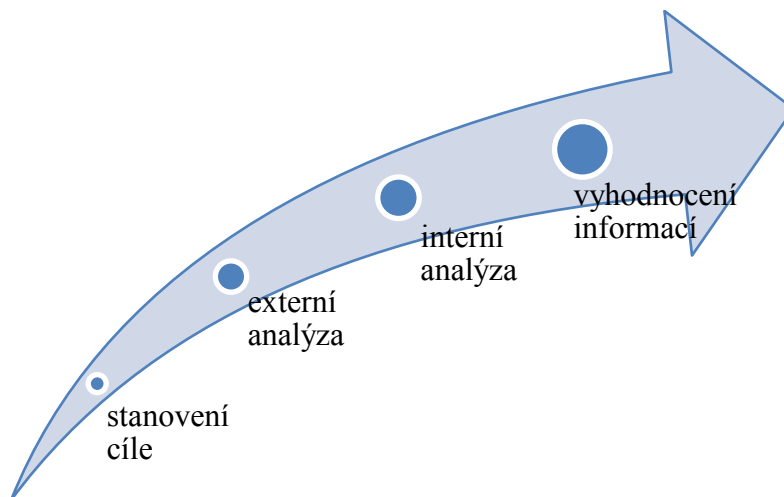
Mimo jiné se v posledních několika letech rozmáhá tzv. „soukromá scéna“. Jedná se o nabízení sexuálních služeb prostřednictvím internetu, který zajišťuje potřebnou anonymitu pro její poskytovatele. Mezi takové internetové stránky patří například seznamky. Zjistit skutečný počet takto jednajících osob je nemožné.

³¹ KAZILOVÁ, 2012.

4.2 Strategická situační analýza

Součástí této práce je strategická situační analýza³², která umožní navrhnout zákonné opatření tak, aby bylo akceptovatelné všemi zainteresovanými stranami. Analýza ukazuje, na co by se v budoucnosti měla vláda zaměřit a kam svým jednáním směřuje. Je sestavena z následujících kroků:

Obrázek 4.1 – Postup strategické analýzy

Zdroj: vlastní obrázek

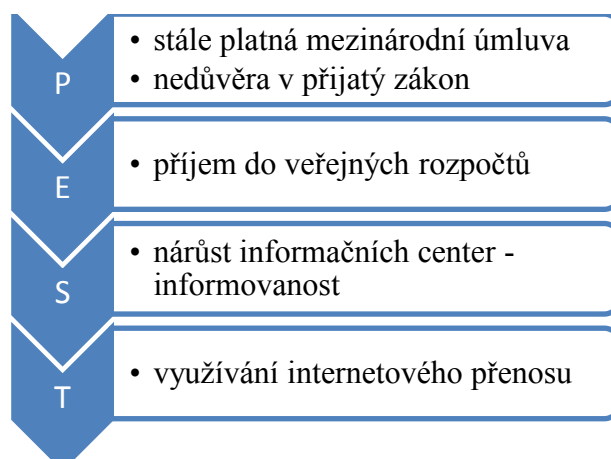
Na začátku je nedůležitější stanovit si cíl, kterého by chtěl stát legalizací prostituce dosáhnout. Jako primární se jeví regulace oblasti stínové ekonomiky. Tímto stát získá částečnou kontrolu a zároveň bude příjemcem zisků z daní, které legálně pracující prostituuující osoby budou nuceny odvádět. Jako vedlejší efekt je brán příjem z daní z příjmů prostituuujících osob do veřejných rozpočtů. Dalším z cílů je zabránění přenosu pohlavních a nakažlivých chorob. Regulací by se počet osob – přenašečů měl eliminovat. S tímto souvisí také užívání drog. Z roku 2011 na rok 2012 vzrostl počet prostituuujících osob, které užívají drogy o 5,4 %.³³ To značí nárůst drogově angažovaných osob. Legalizací by se počet takových jedinců snížil.

Externí analýza zahrnuje analýzu prostředí. To je rozdělováno na makrookolí a mikrookolí. Každé je zkoumáno zvlášť. Při analýze makrookolí je vhodné využít analýzu PEST, která zahrnuje faktory politicko-právní (P), ekonomicko-hospodářské (E), sociálně-kulturní (S) a vědecko-technologické (T).

³² Dostupné z: http://www.strateg.cz/Strategicka_analyza.html [cit. 15.3.2014]

³³ ROZKOŠ BEZ RIZIKA o. s. *Výroční zpráva neziskové organizace Rozkoš bez rizika za rok 2012 a 2011*. www.rozkosbezrizika.cz [online]. Praha, 2011, 2012 [cit. 15. 3. 2014]

Obrázek 4.2 - PEST analýza legalizace prostituce

Zdroj: vlastní obrázek

Politicko-právní faktor zahrnuje omezení ze stále platné mezinárodní Úmluvy OSN, kde stále Česká republika nepodala výpověď. Jako další je uvedena nedůvěra, že přijetím zákona o regulaci prostituce nastane výrazná změna a posun ke zlepšení podmínek prostituujících osob a jejich okolí.

Ekonomicko-hospodářský faktor zahrnuje nejvýznamnější část a tou je příjem do veřejných rozpočtů, který může plynout z daní, poplatků, pokut a sankcí.

Sociálně-kulturní faktor zastupuje informovanost prostituujících osob a také možnost rozšíření informačních a pomocných center typu Rozkoš bez rizika nebo La Strada.

Vědecko-technologický faktor značí možnost šíření informací či služeb pomocí internetových připojení a tím zapříčiní horší formu kontroly takto poskytovaných služeb.

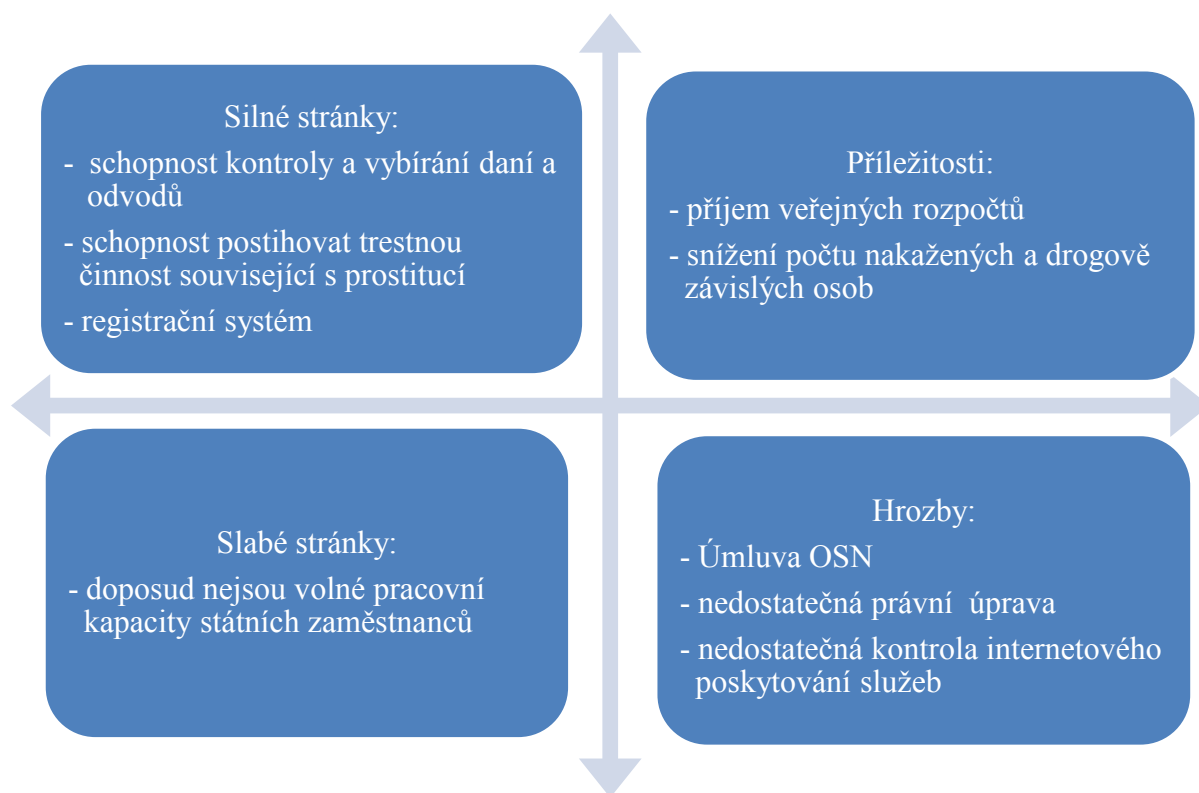
Dle analýzy PEST je možné vytvářet a simulovat jednotlivé varianty vývoje související s legalizací. V analýze mikrookolí je nutné vymezit a definovat odvětví, do kterého nový zákon zasáhne. Zde je jasné, že zákon platí pro celé území České republiky a bude mít vliv na všechny potencionální zákazníky. Největší pozornost je třeba věnovat lidem, kteří vytváří poptávku po dané legalizaci. Jedná se o obce a města, které chtějí mít právo regulovat prostituci na svém katastrálním území. Ovšem ne jen územní samosprávné celky si žádají legalizaci. V současnosti je možné se setkat i s kladným přijetím některých prostituujících osob. Pro úplnost informací je nutné analyzovat také druhou stranu, kterou je nabídka. Faktory, které ovlivní nabídku, jsou především náklady související s legalizací, organizační a administrativní náročnost. Analýza nákladů je provedená v následujících částech textu.

Důležitá není pouze externí analýza okolí, ale nutné je také zaměřit se na interní analýzu. Jako první se provede analýza zdrojů. Tou bude zjištěno, jaké zdroje bude vláda potřebovat při legalizaci prostituce.

- Fyzické (hmotné) zdroje – patří zde budovy, které je možno využít jako kontaktní místa při registraci a placení poplatků. Výhodou je, že není třeba stavět a zřizovat nové budovy, ale využije se obecních a městských úřadů.
- Lidské zdroje – analyzovat, navýšit pracovní úvazek nebo případně přijmout nové státní zaměstnance.
- Finanční zdroje – informace se zjistí z veřejných rozpočtů. Kolik peněz se vyčlení na provoz a fungování výběrních míst.
- Nehmotné zdroje – nový registrační systém.

Jako závěrečná činnost je stanovena syntéza (vyhodnocení informací). Získané informace z externí a interní analýzy je nutné přehledně a zjednodušeně zpracovat a shrnout. Nejjednodušším nástrojem je SWOT analýza.

Obrázek 4.3 – SWOT analýza legalizace prostituce

Zdroj: vlastní obrázek

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že mezi silné stránky legalizace prostituce patří schopnost lepší kontroly stínové ekonomiky a potlačení daňových úniků. Jako slabá stránka je

uvedena nedostatečné pracovní obsazení státními zaměstnanci. Bylo by nutné přijmout další státní zaměstnance, kteří by měli na starost administrativní úkony pro toto odvětví. Jako velká příležitost je zde vnímáno snížení prostituujících osob, které jsou nakaženy přenosnou nemocí a tím zabránění jejich neustálého přenosu. Nejvýznamnější hrozbou dle SWOT analýzy, která brzdí vstup zákona v platnost, je stále nevypovězená úmluva OSN. Česká republika proto nemůže přijmout žádné zákonné opatření ohledně prostituce, pokud bude platná mezinárodní dohoda.

4.3 Navrhované zdanění a analýza jeho dopadů z pohledu státu

Otázkou zůstává, zda se státu vyplatí legalizovat a regulovat tento fenomén – prostituci. Zda nebudou náklady na legalizaci převyšovat výnosy z ní plynoucí. Je nutné zmínit, že zákon na regulaci prostituce nebude Česká republika moci přijmout dříve, dokud bude vázána platnou mezinárodní smlouvou, která je v rozporu s nově vznikajícím zákonem. Jak již bylo zmíněno, dne 14. dubna 1958 přistoupila Československá republika k Úmluvě OSN o potlačení a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob. Tedy přijetím zákona, jenž má regulovat prostituci, by Česká republika porušila některé závazky plynoucí z Úmluvy OSN. Výpovědní lhůta Úmluvy OSN je jednorocní. Proto čím dříve bude přistoupeno k popisu prostituce ze všech stránek, tím rychleji bude legalizována. Je jasné, že nelegální prostituci přichází stát o mnoho finančních prostředků. Jako pozitivní stránku legalizace je možné uvést následující body:

- příjem do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí,
- snížení páčání trestné činnosti v této oblasti,
- zvýšení zdravotního bezpečí obyvatel a prevence.

Pro všechny výpočty bude tato práce vycházet z dat kapitoly 4.1, kde jsou použity kvalifikované odhady o tomto oboru.

Pro analýzu dopadu legalizace prostituce na veřejné rozpočty je nutné popsat příjmy a výdaje, které s tím souvisejí. Je třeba se zamyslet, díky jakým faktorům dochází k čerpání veřejných rozpočtů a jaké existují příjmy veřejných rozpočtů. Rozbor příjmů a výdajů je popsán v následujících kapitolách. Obecně však lze dopad na veřejné rozpočty definovat následovně:

$$E = R_{vr} - C_{vr} \quad (4.1)$$

E – dopad na veřejné rozpočty

R_{vr} – příjmy veřejných rozpočtů

C_{vr} – výdaje veřejných rozpočtů

Dále se tato rovnice může rozvinout na tvar:

$$E = (R_f + R_T + R_o) - (C_R + C_{ZP} + C_{OSSZ} + C_A) \quad (4.2)$$

E – dopad na veřejné rozpočty

R_f – příjem z místních a správních poplatků v důsledku legalizace

R_T – příjem z daní (sociální a zdravotní pojištění, daň z příjmů, daň z přidané hodnoty, daň z nemovitého majetku aj.)

R_o – ostatní příjem (ze zvýšeného turistického ruchu, snížení nelegálního sektoru)

C_R – náklady na zřízení a provoz registru

C_{ZP} – náklady zdravotních pojišťoven

C_{OSSZ} – náklady okresní správy sociálního zabezpečení

C_A – administrativní náklady na správu daní

Tato rovnice vyjadřuje čistý příjem po legalizaci prostituce. Pro sestavení rovnice, která by se mohla použít před legalizací prostituce, by bylo zapotřebí hlubší analýzy současného stavu prostituční scény v ČR. To by mělo za následek navýšení výdajů veřejných rozpočtů a o výdaje na prosazování práva ze stran veřejných činitelů, výdaje na léčbu pohlavních nemocí prostituujících osob atp.

4.3.1 Příjem do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí

Výše a pravidelnost příjmů do veřejných rozpočtů bude zajištěna z následujících oblastí:

- daně,
- sociální a zdravotní pojištění,
- poplatky,
- pokuty za přestupky dle zákona.

4.3.1.1 Odhad příjmu obcí z poplatků

Výnos plynoucí z poplatků bude brán jako příjem obce, která jej vybrala. Protože obce budou regulovat prostituci na svém katastrálním území – to znamená, že budou udělovat povolení provozovat tuto činnost, vydávat povolení k provozování prostituce (dále jen licence) a řešit jejich prodloužení apod. Výše správních poplatků, které budou stanovené zákonem je následující:

- poplatek za podání žádosti udělení licence (1 000,- Kč),
- poplatek za podání žádosti o prodloužení platnosti licence (500,- Kč),
- poplatek za podání žádosti o povolení používat daný prostor k provozování prostituce (5 000,- Kč),
- poplatek za podání žádosti o povolení používat prostor, který je dle rozhodnutí stavebního úřadu určen k bydlení, k provozování prostituce (2 500,- Kč),
- poplatek za výměnu průkazu sloužícího k provozování prostituce (50,- Kč)³⁴.

Rovnice pro odhad příjmů plynoucích z výše vyjmenovaných poplatků při vstupu zákona o regulaci prostituce v platnost má následující formu:

$$R_{vr} = P_f \times Q \quad (4.3)$$

R_{vr} – příjem do veřejných rozpočtů

P_f – cena poplatku

Q – počet osob (subjektů), které poplatek zaplatí

Povinnost podat žádost na prodloužení licence bude stanovena na každé 2 roky. V takovém případě bude příjem z poplatků do veřejných rozpočtů následující:

$$R_{vr} = R_N + R_S \quad (4.4)$$

Kde R_N vyjadřuje příjem nově registrovaných prostituujících osob a R_S příjem osob, které prodlužují svou licenci. Při detailnějším rozpracování bude rovnice vypadat následovně:

$$R_{VR} = (P_f \times Q_1) + (P_f \times Q_2) \quad (4.5)$$

Q_1 – označuje množství nových registrovaných osob (subjektů)

Q_2 – označuje množství osob (subjektů), které žádají o prodloužení licence

---

³⁴ Usnesení číslo 30/44 k regulaci prostituce a o změně některých zákonů (zákon o regulaci prostituce ze dne 20. 6. 2013 [cit. 8 2. 2014])

Použitím dat z roku 2010 je možné konstatovat, že při zavedení zákona a nutnosti podat žádost o udělení licence by takto muselo učinit odhadovaných 7 373 prostituuujících osob a obcím by tak připadla částka 7 373 000 Kč. Tato částka by byla částečně snížena o administrativní náklady spojené s jejím výběrem. Vyvstane-li povinnost pro prostituuující osobu prodloužit si po dvou letech svou licenci, obecní rozpočty se navýší o částku 3 686 300 Kč.

Tabulka 4.6 – Odhadovaný příjem z nových licencí při daném meziročním nárůstu

Meziroční nárůst (v %)	Počet osob	Přepočtený počet osob	Příjem z nových licencí
0	7 373	0	0
3	7 373	221	221 190
5	7 373	369	368 650
7	7 373	516	516 110
10	7 373	737	737 300

Zdroj: Vlastní výpočty

Dle tabulky 4.6 lze vidět, že bude-li meziroční nárůst nových prostituuujících osob pouze o 3 % větší, příjem do obecních rozpočtů bude ve výši 221 190 Kč. Bude-li až 10%, přinese obcím příjem 737 300 Kč.

Jelikož neexistují žádné kvalifikované odhady týkající se počtu nevěstinců v České republice, bude se pro tento výpočet pracovat s údajem z roku 2005. V roce 2005 bylo zaznamenáno okolo 850³⁵ nevěstinců. S přihlédnutím na fakt, že by tolik domů muselo mít povolení na provozování prostituce, za které by zaplatilo 5 000,- Kč, by se příjem rozpočtu vyšplhal na částku 4 250 000 Kč.

Tabulka 4.7 – Odhadovaný příjem z nových povolení při daném meziročním nárůstu

Meziroční nárůst (v %)	Počet nevěstinců	Přepočtený počet nevěstinců	Příjem z nových povolení
0	850	0	0
3	850	26	127 500
5	850	43	212 500
7	850	60	297 500
10	850	85	425 000

Zdroj: Vlastní výpočty

³⁵ Dostupné z: http://archiv.natia.cz/archiv_2005/100_2005.htm [cit. 8.2.2014].

Příjem z vydání nových povolení při nárůstu počtů nevěstinců je možné vidět v tabulce 4.7. Kdyby činil meziroční nárůst nevěstinců pouze 5 %, znamenalo by to příjem pro obce ve výši 212 500 Kč.

Prostituující osoby mohou také vykonávat svou činnost v domech zkolaudovaných jako prostor určený k bydlení nebo v bytech (tzv. privátech). Takových prostorů je odhadováno na 1 750³⁶. Příjem do rozpočtů při registrovaných 1 750 privátech je v hodnotě 4 375 000 Kč.

Tabulka 4.8 – Odhadovaný příjem z nových povolení při daném meziročním nárůstu

Meziroční nárůst (v %)	Počet privátů	Přepočtený počet osob	Příjem z nových povolení
0	1 750	0	0
3	1 750	53	131 250
5	1 750	88	218 750
7	1 750	123	306 250
10	1 750	175	437 500

Zdroj: Vlastní výpočty

Samozřejmostí je, že i počet privátů se vyvíjí. Kdyby činil meziroční nárůst privátů pouze 3 %, již by to znamenalo příjem ve výši 131 250 Kč.

Z výše uvedených tabulek tedy vyplývá, že po legalizaci prostituce by příjem obecních rozpočtů stoupl minimálně o částku 12 311 300 Kč. Tato částka je jen hrubý odhad a nepočítá s možností nerespektování zákona. O to, aby se stát k této částce co nejvíce přiblížil, by měl zavést pravidelnou kontrolu a také pokuty za porušení tohoto zákona.

Výši místních poplatků si obec stanoví obecně závaznou vyhláškou avšak pouze do zákonem stanoveného maxima. Bude se jednat o následující poplatky:

- a) poplatek za provozování zařízení určené k prostituci,
- b) poplatek za provozování prostor, které jsou dle rozhodnutí stavebního úřadu určené k bydlení, určených k provozování prostituce.³⁷

Výše místních poplatků si obce stanoví fixní částkou avšak do zákonem stanoveného maxima a minima, za každý den provozu výše jmenovaných zařízení. Zákonem stanovený poplatek podle bodu a) bude v rozmezí 15 - 30,- Kč za každý den, kdy je toto zařízení používáno k prostituci – tímto jsou myšleny prostory, které nejsou dle rozhodnutí stavebního

³⁶ Usnesení vlády ČR č. 331 ze dne 14. dubna 1999 včetně podkladového materiálu [cit. 8.2.2014].

³⁷ Usnesení číslo 30/44 k regulaci prostituce a o změně některých zákonů (zákon o regulaci prostituce ze dne 20. 6. 2013 [cit. 8.2.2014].

úřadu určené pro bydlení. Pro prostory určené pro bydlení dle písmena b) se budou vybírané poplatky pohybovat v rozmezí 10 – 20,- Kč za každý den, kdy je prostor určený k bydlení používán k provozování prostituce.

Pro srovnání bude uvedena situace, kdy všechny nevěstince a prostory určené pro bydlení, jež jsou využívány k prostituci, se budou řídit obecně stanovenou vyhláškou o místních poplatcích. V prvním případě bude uvedeno, kolik by minimálně obce získaly a v druhém případě, kdy bude poplatek stanoven na maximální částce.

Pro prostory užívané k prostituci se bude vycházet z celého kalendářního roku (tj. 360 dní), protože tyto zařízení jsou navštěvovány celoročně sedm dní v týdnu. Priváty se v naší zemi stávají stále více populární, ale z opatrnosti bude tato práce vycházet z faktu, že každý privát v ČR je využívá ½ pracovního dne v roce.

Tabulka 4.9 – Odhadovaný příjem z poplatků při stanovené minimální a maximální hranici

Zařízení užívaná k prostituci	Odhadovaný příjem za 1 zařízení		Odhadovaný příjem za všechny zařízení	
	při minimální hranici	při maximální hranici	při minimální hranici	při maximální hranici
Priváty	1 260	2 520	2 205 000	4 410 000
Nevěstince	5 400	10 800	4 590 000	9 180 000
Celkem	6 660	13 320	6 795 000	13 590 000

Zdroj: Vlastní výpočty

Stanoví-li si obec svou obecně závaznou vyhláškou minimální hranici pro jakékoliv zařízení provozované k prostituci, ročně každý privát bude platit poplatek ve výši 1 260,- Kč a každý nevěstinec 5 400,- Kč. Z tabulky 4.9 je možné vidět, že celkový příjem obcí z těchto poplatků za všechny zařízení bude až 6 795 000 Kč ročně.

V případě stanovených maximálních hranic by každý privát zaplatil ročně částku 2 520,- Kč a 10 800,- Kč pak každý nevěstinec. V přepočtu na všechny odhadované nevěstince a priváty by činil příjem do rozpočtů obcí 13 590 000 Kč ročně.

4.3.1.2 Odhad příjmů ze sociálního a zdravotního pojištění

Příjem ze sociálního pojištění plyne do státního rozpočtu, kde je poté dál přerozdělován. Sociální pojištění se počítá procentem z dosaženého příjmu za rozhodné období. Jedná-li se o osobu samostatně výdělečně činnou, z vyměřovacího základu se odvádí povinně 29,2 %. Pokud je vyměřovací základ nižší než minimální (pro rok 2014 činí 77 832 Kč) - 29,2 % se vypočte z minimálního vyměřovacího základu. Při možnosti

zaměstnávat prostituuující osoby v pracovně-právním vztahu, odvod sociálního pojištění za danou osobu by byl 6,5 % z hrubé mzdy prostituuující osoby. Zaměstnavatel by navíc musel odvést 25 % z hrubé mzdy. Jako první varianta se nabízí práce OSVČ.

Pro výpočty příjmů a výdajů budou kvalifikované odhady upraveny vždy o meziroční inflaci. Kvalifikovaný odhad příjmů prostituuujících osob je v celkové výši 6 789 mil. Kč. Při odhadovaném počtu prostituuujících osob by roční příjem na jednu prostituuující osobu činil 920 792 Kč. Odhadované výdaje související s tímto podnikáním jsou 3 156 mil Kč. Na jednu prostituuující osobu je tedy odhadovaná částka 428 048 Kč. Daňový základ jedné prostituuující osoby činí 468 197 Kč. Vyměřovací základ si může OSVČ stanovit dle vlastního uvážení, nesmí však být menší než 50 % daňového základu. Pro výpočty se vychází ze skutečnosti, že OSVČ nechce platit více, než musí, a proto bude sociální pojištění vypočítávat minimálního vyměřovacího základu, který je dle zákonné úpravy České republiky možný. Částka 246 372 Kč (tj. 50 % ze 492 744 Kč) je vyšší než minimální vyměřovací základ a nižší než maximální vyměřovací základ pro odvod sociálního pojištění.

Tabulka 4.10 – Výpočet SP OSVČ

Výpočet (1 osoba)	Částka
Příjmy za rok	920 792
Výdaje za rok	428 048
Daňový základ	492 744
Vyměřovací základ	246 372
SP 29,2 %	71 941

Zdroj: Vlastní výpočty

Výše sociálního pojištění, které by ročně zaplatila osoba podnikající v oblasti prostituce, by se pohybovala okolo částky 71 941 Kč. Při celkovém odhadovaném počtu 7 373 prostituuujících osob by stát na sociálním pojištění vybral 530 420 993 Kč.

V případě zaměstnání prostituuující osoby na hlavní pracovní poměr by situace vypadala následovně. S ohledem na to, že pracovnícím v erotických podnicích zůstane pouze 40 - 60 %³⁸ jejich výdělku, upraví se částka 920 792 Kč o 60 %. Tedy příjem prostituuující osoby, která je v pracovně-právním poměru, bude v celkové výši 368 317 Kč, což je téměř 31 000 Kč měsíčně.

³⁸ KAZILOVÁ, 2012.

Tabulka 4.11 – Výpočet SP zaměstnané osoby

Výpočet (1 osoba)	Částka
HM	368 317
SP zaměstnanec	23 941
SP zaměstnavatel	92 079
Celkem odvod	116 020

Zdroj: Vlastní výpočty

Celková částka, která bude odvedena do státního rozpočtu za zaměstnavatele zaměstnávajícího prostituuující osobu, je 116 020 Kč. V přepočtu na odhadovaný počet prostituuujících osob by se jednalo o částku 855 415 460 Kč.

Každá osoba již od narození je povinna účastnit se na zdravotním pojištění. Bude-li pracovat jako OSVČ, bude si muset zdravotní pojištění hradit ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu daně, kterým je 50 % daňového základu.

Tabulka 4.12 – Výpočet ZP OSVČ

Výpočet (1 osoba)	Částka
Příjmy za rok	920 792
Výdaje za rok	428 048
Daňový základ	492 744
Vyměřovací základ	246 372
ZP 13,5 %	33 260

Zdroj: Vlastní výpočty

Z tabulky 4.12 je jasné, že jedna osoba podnikající jako OSVČ za rok zaplatí za zdravotní pojištění 33 260 Kč. V přepočtu na 7 373 osob podnikajících se stejnými příjmy a výdaji se dosáhne částky 245 225 980 Kč.

V situaci, kdy by prostituuující osoba pracovala v pracovně-právním poměru a za předpokladu stejné situace jako pro výpočet sociálního pojištění, bude příjem ze zdravotního pojištění 49 723 Kč.

Tabulka 4.13 – Výpočet ZP zaměstnané osoby

Výpočet (1 osoba)	Částka
HM	368 317
ZP zaměstnanec	16 574
ZP zaměstnavatel	33 149
Celkem odvod	49 723

Zdroj: Vlastní výpočty

V přepočtu na 7 373 osob by se příjem ze zdravotního pojištění vyšplhal na částku 366 607 679 Kč. V porovnání s OSVČ stát získá více finančních prostředků ze zdravotního pojištění zaměstnanců.

4.3.1.3 Příjmy z daní z nemovitých věcí

Se vstupem v platnost zákona o regulaci prostituce je vhodné zmínit i speciální zdanění nemovitých věcí, které jsou využívány k prostituci. Daň z nemovitého majetku se skládá z daně z pozemků a z daně ze staveb a jednotek. Předmětem daně ze staveb jsou jednotky na území ČR, které jsou zapsány v katastru nemovitostí. Nemovitosti sloužící k provozování prostituce bez ohledu na to jestli jsou zkolaudovány jako prostor pro bydlení či byt se budou zdaňovat 13 Kč za m². Její výše je stanovena o 3,- Kč vyšší než sazba daně pro prostory určené k podnikání. Hlavním důvodem je nepodporovat nevěstince a priváty v rozrůstání, ale pokud je mají obce trpět, ať se jim to dostatečně vykompenzuje a zvýší se jim jejich příjem do rozpočtů. Obce si mohou také obecně závaznou vyhláškou stanovit koeficient 2, kterým mohou násobit sazbu daně připadající na prostory užívané k prostituci. Je-li lokalita, kde se stavba vyskytuje, více lukrativní.

4.3.1.4 Odhad příjmů z DPH

Při provozování prostituce může nastat situace, kdy prostituující osoba jako OSVČ nebo podnik zabývající se prostitucí překročí obrát 1 000 000,- Kč a stane se plátcem DPH. Poskytování sexuálních služeb je bráno jako zdanitelné plnění a provozuje-li je plátec, musí odvést daň na výstupu ve výši základní sazby daně z přidané hodnoty dle platného zákona (v roce 2014 je základní sazba 21 %). Možnost dobrovolné registrace také není vyloučená. Plátcovství DPH má pro stát své výhody i nevýhody. Jako pozitivní hledisko je možno uvést zvýšení příjmů státního rozpočtu. Díky vyšším cenám za poskytované služby budou tyto služby vyhledávány stále méně. Mezi negativní stránky rozhodně patří kontroly osob provozujících prostituci.

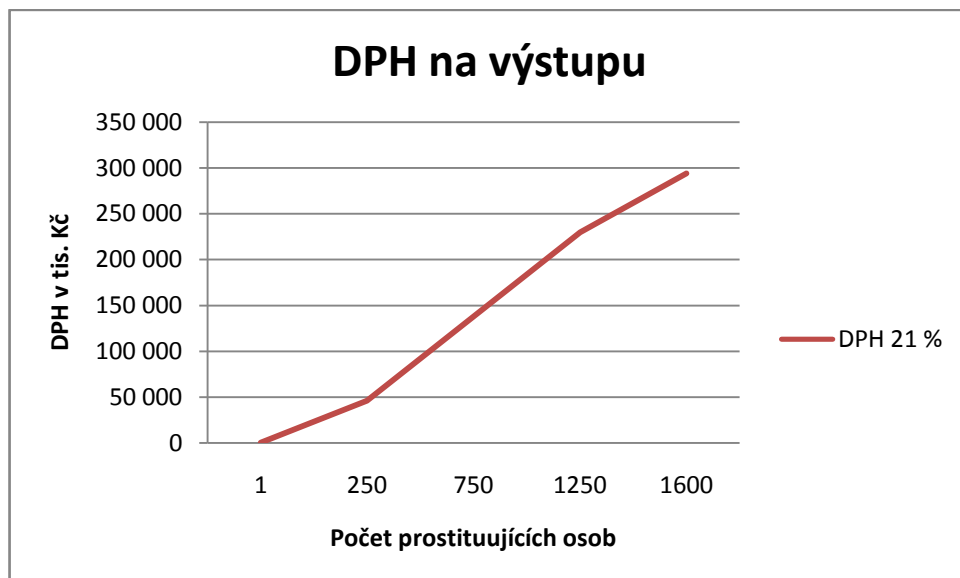
Tabulka 4.14 – Odhadovaný příjem z DPH dle počtu osob

Počet osob	Příjem podléhající DPH	DPH 21 %
	(v tis. Kč)	
1	875	184
250	218 704	45 928
750	656 111	137 783
1250	1 093 518	229 639
1600	1 399 702	293 938

Zdroj: Vlastní výpočty

Z tabulky 4.14 je možné vidět, kolik DPH odvede osoba s odhadovaným příjmem za své služby. Nepředpokládá se, že celý kvalifikovaný odhad prostituujících osob se stane plátcem DPH. Pro ukázkou jsou vybrány situace, kdy by se plátcem daně z přidané hodnoty stalo 250, 750, 1250 nebo 1 600 osob (podniků).

Graf 4.3 – Odhadovaný příjem z DPH dle počtu osob

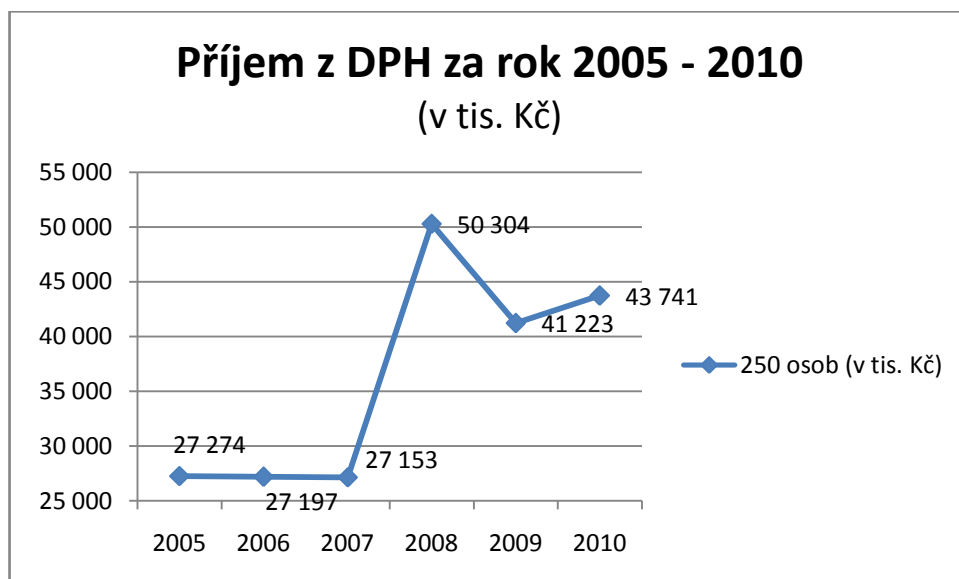
Zdroj: Vlastní výpočty

Situace, která by mohla nastat, kdyby plátcem daně z přidané hodnoty bylo 1 600 osob, je možno vidět na grafu 4.3. Státní rozpočet by byl obohacen o částku až 293 938 tis. Kč.

Zajímavý fakt vyplývá z grafu 4.3, kde je možné vidět, jak se státní rozpočet mohl zvednout o částky z DPH, které připadají na prostituující osoby, kdyby se plátcem DPH stalo pouze 250 osob.

Graf 4.4 – Příjem z DPH za 250 osob v letech 2005 - 2010

Zdroj: Vlastní výpočty

V roce 2005 by se příjem z DPH vyšplhal až nad 27 274 000,- Kč při pouhých 250 osobách, které se staly plátcem DPH. Prudký nárůst příjmů z DPH od roku 2007 mělo za následek zvýšení sazby DPH z 9 % na 19 %.

4.3.1.5 Odhad příjmů z daně z příjmů

Jak je vidět u předchozích daní a poplatků, legalizování prostituce s sebou přináší řadu ne zrovna nízkých příjmů. Jako další může být příjem jak z daně z příjmů právnických osob, tak z daně z příjmů fyzických osob. Obě možnosti jsou pravděpodobné a záleží jen na každé prostituující osobě, kterou formu podnikání si vybere. Každá situace bude zmapována samostatně.

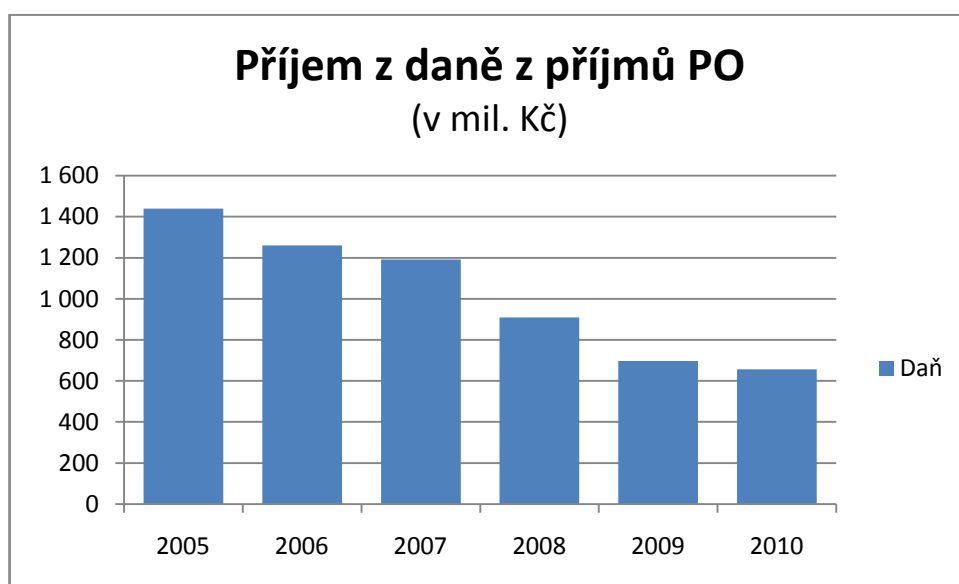
Základem daně jsou výnosy snížené o daňově uznatelné náklady. Pro výpočty se opět bude vycházet z tabulky 4.4. Předpokladem pro výpočty je, že všechny příjmy plynoucí od prostituujících osob budou příjmy právnických osob. Jako pohled nazpět je z tabulky 4.15. vidět jaký mohl plynout příjem z daní z příjmů právnických osob do státního rozpočtu v letech 2005 – 2010.

Tabulka 4.15 – Odhad daně z příjmů PO v mil. Kč

Rok	Příjem	Výdej	Daň
2005	8 786	3 251	1 439
2006	8 899	3 649	1 260
2007	9 022	4 060	1 191
2008	7 876	3 544	910
2009	6 337	2 852	697
2010	6 450	2 998	656

Zdroj: Vlastní výpočty

Graf4.5 – Příjem z daně z příjmů PO v mil. Kč

Zdroj: Vlastní výpočty

Z výpočtové tabulky a grafu vyplývá, že stát mohl v letech 2005– 2010 zvýšit příjem do státního rozpočtu až o 6 153 mil. Kč. Další z příjmů by následoval při vyplacení podílů na zisku, které se zdaňují 15 %. Způsob odčerpání zisku z firmy díky pracovně-právnímu vztahu není zdaleka tak výhodný jako kombinace obou způsobů. Pokud se bude vycházet z dostupného nejaktuálnějšího odhadu z roku 2010, příjem do státního rozpočtu, který nezohledňuje mzdové výdaje, by byl ve výši 656 000 000 Kč.

Pro zpřesnění výpočtů se použije vzorová situace, kdy se upraví odhadované výdaje na 60 %³⁹, připočtou výdaje na mzdy a upraví o inflaci. Procentuální úprava je proto, že pokud nakupuje jedna právnická osoba pro své zaměstnance pracovní pomůcky, zajišťuje jim zázemí a poskytuje jim jistotu, vyjde jí to levněji v přepočtu na jednu osobu. Každý nevěstinec navýší

³⁹ Odhad autorky.

své výdaje o mzdové výdaje na 8,67 zaměstnanců (v 850 nevěstincích pracuje celkem 7 373 zaměstnanců).

Tabulka 4.16 – Odhad příjmů z daně z příjmů PO

Počet nevěstinců	850
Příjem (1 nevěst.)	7 987 059
Výdaje (1 nevěst.)	2 227 765
Mzdy (1 nevěst.)	4 279 031
HV (1 nevěst.)	1 480 263
Daň (1 nevěst.)	281 200
Daň za všechny nevěstince	239 019 973

Zdroj: Vlastní výpočty

Tabulka 4.16 znázorňuje příjem jednoho nevěstince, výdaje stanovené procentem z kvalifikovaného odhadu výdajů a jsou zde zohledněny mzdy zaměstnanců. Daň z příjmů právnických osob proto bude v částce 281 200 Kč ročně na jeden nevěstinec. Slevy na dani nejsou zohledněny. Celkový příjem pro veřejné rozpočty tedy činí celkem 239 019 973 Kč.

Daň z příjmů fyzických osob je v roce 2014 stanovena na 15 % (reálně 20,1 %). Fyzická osoba pracující jako prostituuující osoba by mohla svůj příjem zdanit buď podle §6 nebo podle §7 zákona o dani z příjmů. Dle §6 by do státního rozpočtu měsíčně plynuly peníze formou zálohy na dani z pracovně-právního vztahu a podle § 7 by se daň vypočetla z příjmů převyšujících výdaje.

Výpočty vycházejí z předpokladu, že všechny osoby poskytující své sexuální služby jsou zdaňovány dle § 6 jako zaměstnanci. Počet osob pracujících jako sexuální pracovnice je ve výši 7 373. Při výpočtu sociálního pojištění se pracovalo s faktem, že část příjmů je přenechána osobě, která prostituuující osobu zaměstnává. Tedy z celkového příjmu bude počítáno pouze se 40 %, které budou tvořit celkovou hrubou mzdu prostituuující osoby. Sleva na poplatníka činí 24 840 Kč. Jiné slevy ani zvýhodnění nebudou brány na zřetel.

Tabulka 4.17 – Odhad příjmů od zaměstnaných osob

Počet osob	7 373
Příjem za rok (1 os.)	920 792
40 % z příjmů (HM)	368 317
SHM	493 545
Daň 15 %	74 032
Sleva na poplatníka	24 840
Daň po slevě	49 192
Daň za všechny osoby	362 690 280

Zdroj: Vlastní výpočty

Celkový příjem za zaměstnané osoby by státu přinesl 362 690 280 Kč. Tato částka nezahrnuje již dříve zmíněné sociální a zdravotní pojištění. Osoba takto zaměstnávaná má hrubou mzdu téměř 31 000,- Kč v průměru a zaplatí na dani ročně 49 192 Kč.

Za předpokladu, že by celkový odhadovaný počet osob poskytujících sexuální služby tvořily jen OSVČ, zdaňoval by se jejich příjem podle § 7 zákona o dani z příjmů. Daň se vypočte jako příjem převyšující náklady související s podnikáním.

Tabulka 4.18 – Odhad příjmů od OSVČ

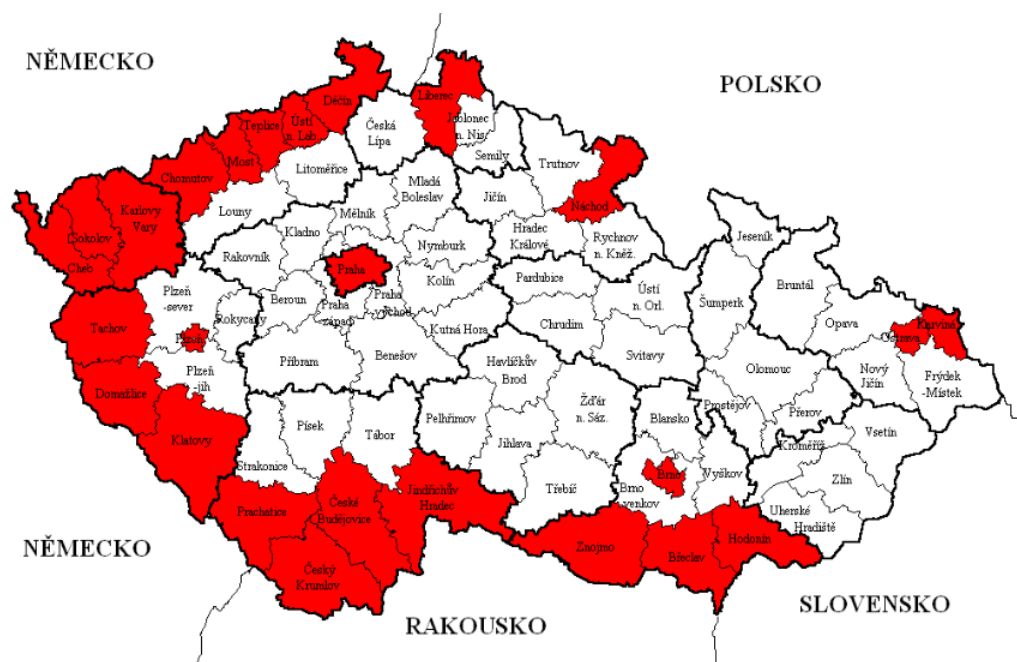
Počet osob	7 373
Příjem za rok (1 os.)	920 792
Výdaje za rok (1 os.)	428 048
ZD	492 744
Daň 15 %	73 912
Sleva na poplatníka	24 840
Daň po slevě	49 072
Daň za všechny osoby	361 804 680

Zdroj: Vlastní výpočty

Příjem pro státní rozpočet by pro 7 373 osob podnikajících v oblasti sexuálních služeb byl v částce 361 804 680 Kč. V daném případě se nevyplatilo využít paušálně stanovené výdaje ve výši 40 %, protože odhadované výdaje byly vyšší než daná hranice.

Pro jednodušší výpočet daní z příjmů u osob provozujících prostituci, které by před státem vystupovaly jako OSVČ, je možné uvažovat o paušální dani. Jedná se o daň, kterou budou ročně muset platit všechny registrované prostituující osoby. Daň nesmí být ani příliš nízká, protože by prostituci pouze podpořila, ale ani vysoká, aby neodradila poplatníky. Aby byla stanovená zároveň alespoň trochu přijatelná a také co nejvíce spravedlivá daň pro všechny prostituující osoby, měla by se výše daně lišit dle lukrativnosti okresů. Na obrázku 4.4 je možné vidět okresy, kde se prostituce nejvíce vyskytuje.

Obrázek 4.4 – Mapa ČR dle míry prostituce

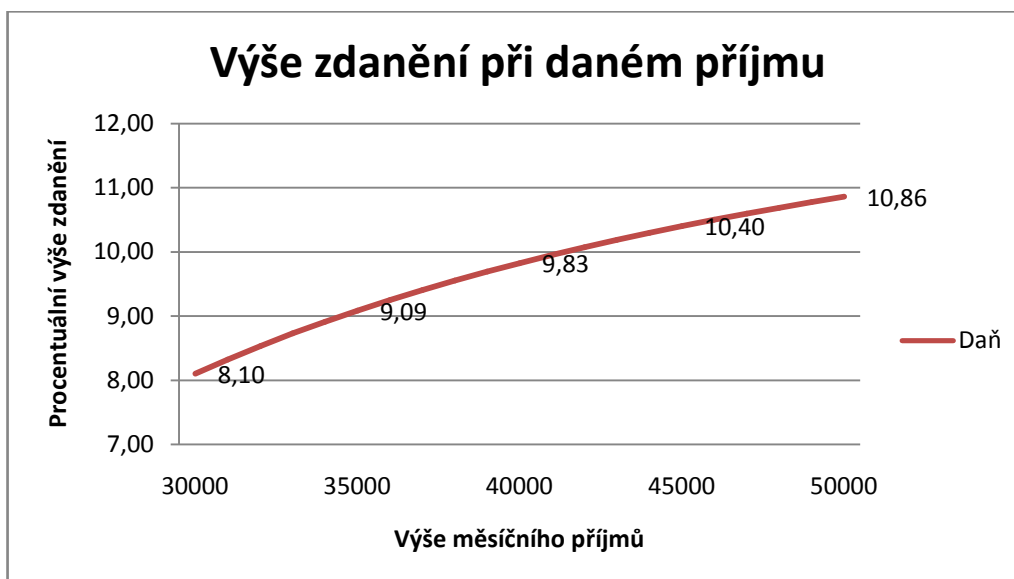
Zdroj: Usnesení číslo 331 k Rozboru problémů souvisejících s prostitucí a vymezení podmínek jejich systémového řešení ze dne 14. 4. 1999

V červeně značených oblastech by osoby provozující prostituci měly platit větší daně, protože jejich příjmy budou několikanásobně vyšší než v ostatních oblastech. Jak je vidět, jedná se hlavně o pohraniční oblasti sousedící s Německem a Rakouskem. Zde je předpoklad zvýšeného počtu zahraničních klientů z ekonomicky vyspělejších zemí.

Bude se vycházet z předpokladu, že průměrný odhadovaný výdělek prostituujících osob se pohybuje v rozmezí od 30 000 – 50 000 korun měsíčně⁴⁰. Pro možnost stanovení paušální daně jsou provedeny následující analýzy, při nichž se neuvažuje s inflací.

⁴⁰KAZILOVÁ, 2012.

Graf 4.5 – Procentuální výše zdanění dle měsíčních příjmů

Zdroj: Vlastní výpočty

Graf 4.5 vychází z předpokladu, že budou zdaněny příjmy plynoucí prostituuujícím osobám bez nároku uplatnění jejich výdajů. Z čistého měsíčního příjmu (tržeb) 30 000,- Kč bez uplatnění výdajů OSVČ odvede celkem 8,1 %. Při příjmu 50 000,- Kč bude odvedeno 10,86 %.

Tabulka 4.18 – Procentuální výše zdanění dle měsíčních příjmů

Měsíční příjem	Roční daň	% výše
30 000	29 160	8,10
35 000	38 160	9,09
40 000	47 160	9,83
45 000	56 160	10,40
50 000	65 160	10,86

Zdroj: Vlastní výpočty

Tabulka 4.18 ukazuje výchozí data pro předchozí graf. Rovnice 4.6 odhaduje výši paušální daně.

$$\varnothing T = \left(\frac{R \times TR}{100} \right) - T_A \quad (4.6)$$

$\varnothing T$ – průměrná roční daň, kterou zaplatí prostituuující osoba

R – roční příjem z poskytovaných služeb

TR – sazba daně z příjmů v daném roce

T_A – sleva na dani

Průměr měsíčního příjmu dle kvalifikovaného odhadu je 40 000,- Kč měsíčně. Roční daň tak bude činit 47 160 Kč, což odpovídá zhruba 10 % z ročního příjmu. Měsíční výše daně bude 3 930 Kč. Při výpočtu daně byla brána v úvahu sleva na poplatníka. Vypočtená daň s daty roku 2010 se upraví o meziroční inflaci tj. 4 137 Kč.

Zhodnocením daných výpočtů dle dostupných údajů a kvalifikovaného odhadu příjmů bude navrhovaná výše paušální daně nižší, aby nedemotivovala prostituující osoby. Bere se v úvahu také varianta, že v následujících letech by se daň mohla mírně zvedat. Její stanovení proto bude následující:

- lukrativní oblasti⁴¹ budou zdaněny měsíční částkou 3 500,- Kč,
- ostatní oblasti budou zdaněny měsíční paušální částkou 2 000,- Kč.⁴²

Paušální daň pro oblasti, které nespádají do vymezených lukrativních oblastí, je stanovena nižší o 1 500 Kč měsíčně. Ročně to činí částku 18 000 Kč. Pokud by byla stanovena pouze jedna paušální daň pro všechny osoby provozující sexuální služby ve výši 3 500 Kč, mohlo by to prostituující osoby mimo lukrativní oblasti demotivovat. Protože by neměly dostatečný příjem na zaplacení povinných odvodů státu, byly by nuceny provozovat tuto práci ilegálně (tj. „na černo“).

Kvalifikovaný odhad je odhad za celé území České republiky. Jelikož je navrhované zdanění paušální daní různé dle okresů, následující tabulka 4.19 ukazuje odhadované příjmy dle stanovených poměrů.

---

⁴¹ Viz obrázek 4.4

⁴² Návrh autorky.

Tabulka 4.19 – Příjem z jednotlivých okresů dle poměru

Poměr lukrativní vs. ostatní okresy	Příjem z okresů		
	lukrativních	ostatních	celkem
90 : 10	278 699 400	17 695 200	296 394 600
85 : 15	263 216 100	26 542 800	289 758 900
80 : 20	247 732 800	35 390 400	283 123 200
75 : 25	232 249 500	44 238 000	276 487 500
70 : 30	216 766 200	53 085 600	269 851 800
65 : 35	201 282 900	61 933 200	263 216 100
60 : 40	185 799 600	70 780 800	256 580 400
55 : 45	170 316 300	79 628 400	249 944 700

Zdroj: Vlastní výpočty

Z výše uvedeného plyne, že pokud by se 90 % všech prostituujících osob zdržovalo v lukrativních okresech, celkový příjem z paušální daně by byl 296 394 600 Kč. Pokud by byla situace taková, že 75 % prostituujících osob by se pohybovalo v lukrativních okresech, byl by celkový příjem z paušální daně 276 487 500 Kč.

4.3.2 Výdaje související s prostitucí

Jak již bylo dříve zmíněno mezi výdaje, které souvisejí s prostitucí, patří výdaje zdravotních pojišťoven, Okresní správy sociálního zabezpečení, daňové správy a náklady na zřízení zvláštního registru v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu.⁴³

Při kalkulaci výdajů zdravotních pojišťoven se nepřihlíží k analýze výdajů, které jsou vynaložené na léčení pohlavních nemocí v souvislosti s prostitucí. Pro další výpočty se uvažují pouze transakční náklady, které zdravotní pojišťovny vynakládají na provoz a chod.

$$C_{2012} = \frac{TC_{2012}}{Q_{2012}} \quad (4.7)$$

C_{2012} – náklady zdravotních pojišťoven na jednoho pojištěného

TC_{2012} – celkové náklady zdravotních pojišťoven za rok 2012⁴⁴

Q_{2012} – celkový počet pojištěných osob v roce 2012⁴⁵

⁴³Usnesení číslo 30/44 k regulaci prostituce a o změně některých zákonů (zákon o regulaci prostituce ze dne 20. 6. 2013 [cit. 15. 3. 2014])

⁴⁴MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu: III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven*. mfc.cz [online]. Praha 2012 [cit. 15. 3. 2014]

⁴⁵Tamtéž.

Po dosazení do vzorce budou náklady na jednu pojištěnou osobu činit 818,- Kč ročně, jelikož náklady na činnost zdravotních pojišťoven za rok 2012 byly v celkové výši 8 510 mil. Kč na 10 404 968 pojištěnců.

Při platbě sociálního pojištění se do výdajů musí zahrnout i náklady, které vznikají Okresní správě sociálního zabezpečení. Pro zjištění jejich výše poslouží vzoreček (4.7). Po aplikaci získáme náklad na jednoho klienta ve výši 645,- Kč ročně. Okresní správa sociálního zabezpečení evidovala za rok 2012 celkové výdaje v hodnotě 5 478 000 000,- Kč na 8 496 948 klientů⁴⁶.

Výběr daní se neobejde bez nákladů s tím spojených. Při zvýšení osob, které budou platit daně, se přímo úměrně zvýší i náklady finančních úřadů. Dle zjištěných informací náklady na daňovou správu za rok 2012 činily 1,42 Kč na 100,- Kč příjmů⁴⁷.

Jako poslední výdaj související s příjmy z prostituce je na zřízení a provoz registru. Pro lepší srovnání příjmů v letech se upustí od jednorázové investice za zřízení registru, která je odhadována Ministerstvem průmyslu ve výši 3 mil. Kč.⁴⁸ Započítají se pouze odhadované výdaje na provoz registru, které jsou ve výši 250 000 Kč ročně. Jelikož jsou tyto výdaje odhadovány v roce 2013 je nutné je upravit o meziroční inflaci. Výdaje na provoz registru tak budou ve výši 244 314 Kč ročně.

4.3.2.1 Srovnání

Náklady, které budou každoročně vynakládány v souvislosti s legalizací prostituce, jsou nejen na správu daní, ale také na činnost OSSZ, zdravotních pojišťoven a chod registru. Při tomto srovnání se upouští od příjmů plynoucích do obecných rozpočtů z místních poplatků, pokut a ostatních daní (daň z nemovitého majetku, DPH apod.). Nelze předpokládat, že všechny osoby po legalizaci prostituce se zaregistrují a začnou provozovat tuto činnost legálně a v mezích zákona. Jako příjmy jsou uvedené příjem z daně z příjmu, sociálního a zdravotního pojištění.

První varianta ukazuje, jak velký příjem do státního rozpočtu by plynul, kdyby všechny odhadované osoby poskytovaly sexuální služby prostřednictvím pracovně-právního vztahu. Lze předpokládat, že musí být zaměstnané a to buď u fyzických osob nebo u

⁴⁶ ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. *Výroční zpráva české správy sociálního zabezpečení za rok 2012*. www.cssz.cz [online]. Praha, 2012 [cit. 15. 3. 2014]

⁴⁷ ČESKÁ DAŇOVÁ SPRÁVA. *Výroční zpráva české daňové správy za rok 2012*. cds.mfcr.cz [online]. Praha 2012 [cit. 15. 3. 2014]

⁴⁸ Usnesení číslo 30/44 k regulaci prostituce a o změně některých zákonů (zákon o regulaci prostituce ze dne 20. 6. 2013 [cit. 15.3. 2014].

právníků. Výpočty vycházejí ze situace, kdy všechny fyzické osoby jsou zaměstnané pouze u právníků osob (tj. v nevěstincích – 1 nevěstinec = 1 právníká osoba). Příjem tedy bude plynout jak z daně z příjmů právníků tak fyzických osob.

Tabulka 4.20 – Čistý příjem z příjmů právníků a fyzických osob

Účast na zdanění	Příjem celkem	Náklady celkem	Čistý příjem
100%	1 823 730 253	19 575 299	1 804 154 954
90%	1 641 357 227	17 642 200	1 623 715 027
80%	1 458 984 202	15 709 102	1 443 275 100
70%	1 276 611 177	13 776 003	1 262 835 174
60%	1 094 238 152	11 842 905	1 082 395 247
50%	911 865 126	9 909 806	901 955 320
40%	729 492 101	7 976 708	721 515 393
30%	547 119 076	6 043 609	541 075 466
20%	364 746 051	4 110 511	360 635 540
10%	182 373 025	2 177 412	180 195 613

Zdroj: Vlastní výpočty

Tabulka 4.20 zobrazuje celkový příjem plynoucí z daní z příjmů fyzických osob, právníků osob, odvodů sociálního a zdravotního pojištění. Náklady související se správou a výběrem těchto příjmů jsou vyčísleny dle dostupných údajů roku 2012. Pokud by pouze 30 % všech odhadovaných fyzických a právníků osob zlegalizovalo svou činnost, čistý příjem by činil 541 075 466 Kč.

Tabulka 4.21 - Čistý příjem z příjmů fyzických osob

Účast na zdanění	Příjem celkem	Náklady celkem	Čistý příjem
100%	1 584 710 280	16 181 215	1 568 529 065
90%	1 426 239 252	14 587 525	1 411 651 727
80%	1 267 768 224	12 993 835	1 254 774 389
70%	1 109 297 196	11 400 145	1 097 897 051
60%	950 826 168	9 806 455	941 019 713
50%	792 355 140	8 212 764	784 142 376
40%	633 884 112	6 619 074	627 265 038
30%	475 413 084	5 025 384	470 387 700
20%	316 942 056	3 431 694	313 510 362
10%	158 471 028	1 838 004	156 633 024

Zdroj: Vlastní výpočty

Z tabulky 4.21 je možné vidět příjmy pouze z daně z příjmů fyzických osob – zaměstnanců - včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění. V nákladech jako v předchozí tabulce jsou uvedeny náklady na správu daní, náklady spojené s výběrem

sociálního, zdravotního pojištění a provoz registru. Jestliže 30 % (tj. 2 212 prostituuujících osob) se zaregistruje a bude jim plynout příjem dle §6 (tj. z pracovně-právního vztahu), čistý příjem státu bude ve výši 470 387 700 Kč. V této tabulce není zohledněn příjem právnických osob.

Druhou variantou, která se nabízí, je zdanit příjem prostituuujících osob jako příjem podle § 7 zákona o dani z příjmů. Každá prostituuující osoba se bude chovat jako podnikatelský subjekt a také základ daně pro výpočet daně z příjmů budou příjmy převyšující výdaje na dosažení a zajištění příjmů.

Tabulka 4.22 - Čistý příjem z příjmů OSVČ

Účast na zdanění	Celkový příjem	Celkové náklady	Čistý příjem
100%	1 137 450 180	16 168 639	1 121 281 541
90%	1 023 705 162	14 576 207	1 009 128 955
80%	909 960 144	12 983 774	896 976 370
70%	796 215 126	11 391 342	784 823 784
60%	682 470 108	9 798 909	672 671 199
50%	568 725 090	8 206 477	560 518 613
40%	454 980 072	6 614 044	448 366 028
30%	341 235 054	5 021 612	336 213 442
20%	227 490 036	3 429 179	224 060 857
10%	113 745 018	1 836 747	111 908 271

Zdroj: Vlastní výpočty

Z tabulky 4.22 vyplývá, že pokud jen 30 % všech prostituuujících osob bude respektovat zákon o regulaci prostituce a registruje se u úřadů, čistý příjem pro stát bude ve výši 336 213 442 Kč.

Jako poslední varianta je příjem z paušální daně. Protože by byly tyto osoby povinny platit zdravotní a sociální pojištění, výše obou pojištění by byla nastavena na minimální hranici. Minimální výše zdravotního pojištění na jednu osobu ročně je v hodnotě 21 024 Kč. Minimální výše sociálního pojištění na jednu osobu ročně je v částce 22 728 Kč. Příjem z paušální daně bude brán z tabulky 4.19 kde poměr prostituuujících osob v lukrativních okresech vůči ostatním okresům je v poměru 75:25.

Tabulka 4.23 – Čistý příjem dle účasti na zdanění paušální daní

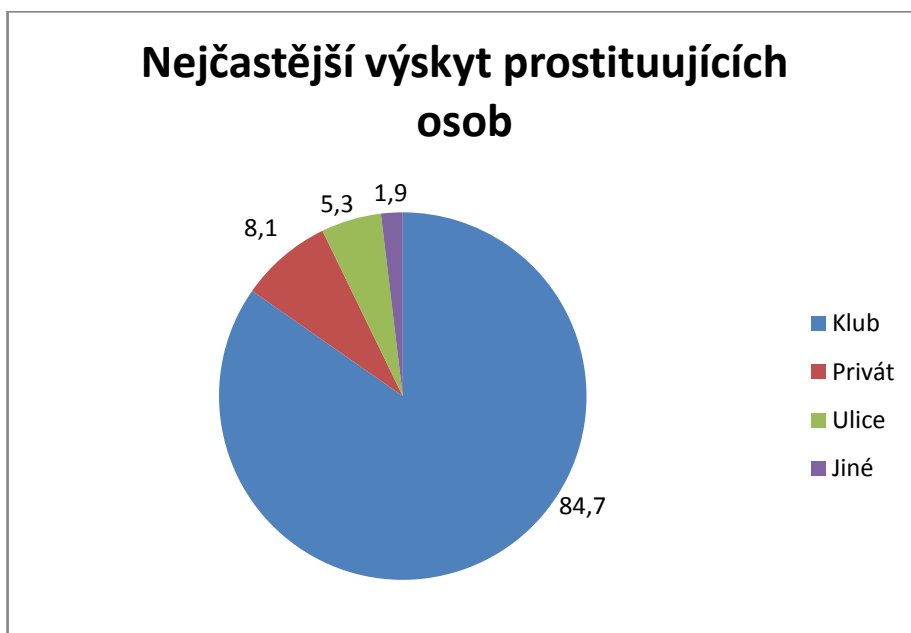
Účast na zdanění	Celkový příjem	Celkové náklady	Čistý příjem
100%	599 070 996	14 957 136	261 530 365
90%	539 163 896	13 485 853	525 678 043
80%	479 256 797	12 014 571	467 242 226
70%	419 349 697	10 543 289	408 806 408
60%	359 442 598	9 072 007	350 370 591
50%	299 535 498	7 600 725	291 934 773
40%	239 628 398	6 129 443	233 498 956
30%	179 721 299	4 658 160	175 063 138
20%	119 814 199	3 186 878	116 627 321
10%	59 907 100	1 715 596	58 191 503

Zdroj: Vlastní výpočty

Tabulka 4.23 ukazuje, jakého čistého příjmu by bylo dosaženo při paušální dani. Pokud by pouze 30 % osob respektovalo zákon o regulaci prostituce, stát by měl příjem ve výši 175 063 138 Kč. Tento výpočet čistého příjmu je zkreslen faktem, že díky paušální dani náklady na správu daní klesnou.

Poté, co vstoupí zákon o regulaci prostituce v platnost, určitě nenastane situace, kdy 100 % všech zúčastněných osob budou zaměstnanci právnických a fyzických osob nebo podnikat dle zákona o živnostenském podnikání. Pro určení poměru výkonu práce na živnostenský list, nebo formou pracovní smlouvy bude tato práce vycházet z údajů, které zveřejnila organizace Rozkoš bez rizika ve své poslední výroční zprávě z roku 2012. Tuto situaci je možné vidět na následujícím grafu 4.6.

Graf 4.6 - Působnost prostituujících osob

Zdroj: Výroční zpráva z roku 2012, Rozkoš bez rizika o. s.

Největší zastoupení prostituujících osob je v klubech. Protože zastoupení OSVČ je menší (privát, ulice, jiné) – zaokrouhleně 25 %, autorka navrhuje jejich zdanění formou paušální daně. Zbylých 85 % bude bráno jako příjem z pracovně právního vztahu.

Tabulka 4.24 - Čistý příjem od prostituujících osob dle jejich působiště (v Kč)

Počet osob	Celkový příjem	Náklady celkem	Čistý příjem
5530	1 367 797 689	14 498 238	1 353 299 451
1843	149 767 749	3 678 205	146 089 544
7373	1 517 565 438	18 176 444	1 499 388 995

Zdroj: Vlastní výpočty

Z tabulky 4.24 je možné vidět celkový čistý příjem státu po zohlednění forem zdanění. Následující tabulka 4.25 ukazuje, výši příjmu jakých by stát dosáhl, kdyby se jen několik procent odhadovaných osob řídilo zákonem o regulaci prostituce. Za předpokladu, že pouze 30 % ze všech odhadovaných prostituujících osob by se registrovalo a vykonávalo činnost legálně, příjem státu by se vyšplhal na částku 449 816 698 Kč.

Tabulka 4.25 - Čistý příjem dle účasti na zdanění (v Kč)

Počet osob	Účast na zdanění	Celkový příjem	Čistý příjem
7373	100%	1 517 565 438	1 499 144 681
6 636	90%	1 365 808 895	1 349 230 213
5 898	80%	1 214 052 351	1 199 315 745
5 161	70%	1 062 295 807	1 049 401 276
4 424	60%	910 539 263	899 486 808
3 687	50%	758 782 719	749 572 340
2 949	40%	607 026 175	599 657 872
2 212	30%	455 269 632	449 743 404
1 475	20%	303 513 088	299 828 936
737	10%	151 756 544	149 914 468

Zdroj: Vlastní výpočty

Výsledky vypočítané v této práci by měly být pro stát velice lákavé. Nejedná se o malé částky. Zároveň to může být vnímáno jako krok vpřed v dnešní moderní době.

4.3.3 Ostatní pozitivní stránky legalizace prostituce

Mezi další pozitivní faktory, na které má vliv, legalizace prostituce jsou například snížení trestné činnosti spojené s prostitucí nebo zvýšení zdravotního bezpečí obyvatel. S prostitucí je spojeno mnoho trestných činů. Jednak trestné činy, které jsou páchany na prostituujících osobách od ublížení na zdraví, znásilnění až po zabití, ale také činy páchané prostituujícími osobami jako jsou například užívání drog a jejich distribuce a další. V dnešní době se prostituující osoby nemůžou bránit při svém výkonu povolání, protože se obávají, že je zákon bude stíhat za jejich nelegální činnost. Pokud by prostituce byla legální, policie by měla povinnost chránit tyto osoby. Zakáže-li zákon pouliční prostituci, nikdy ji tímto zcela nevymytí. Mnohem lepší je přístup regulace prostituce na ulicích – tzn. vyhradit místa, kde se prostituující osoba může pohybovat. Tato místa budou více hlídána.

Kontrola, zda prostituující osoby dodržují preventivní zdravotní prohlídky, by měla být častá a precizní. Tím se omezí šíření pohlavních chorob a poskytované služby se stanou bezpečnější. Žádná prostituující osoba však nesmí vědomě poškodit zdraví svých zákazníků. Jakmile zjistí, že svým špatným zdravotním stavem ohrožuje své zákazníky, je její povinností podniknout všechny možné kroky k tomu, aby jejich zdraví neohrozila. Preventivní zdravotní prohlídky by měly být stanoveny v intervalu 1 - 2x do měsíce. Čím častější interval, tím větší je jistota, že včas bude zjištěna nemoc ohrožující zdraví spotřebitelů.

4.4 Vliv zdanění na prostituuující osoby

Předchozí subkapitola byla zaměřena na stát, na analýzu, jaké výhody nebo nevýhody by plynuly z legalizace prostituce a odhad výši příjmů, který by stát získal. Důležitý je ovšem i pohled samotné prostituuující osoby, která se na základě toho, bude rozhodovat. Budou-li její přínosy vyvažovat rizika plynoucí z ilegálního provozování prostituce, rozhodně stát nemůže očekávat, že nově přijatou legislativou cokoliv změní. Poskytne-li ji však větší pocit ochrany a daňové břemeno nebude příliš vysoké, je velká pravděpodobnost, že nová legislativa dosáhne kýženého výsledku.

Obrázek 4.4 – Klady a zápory zdanění z pohledu prostituuujících osob

Zdroj: Vlastní zpracování

4.4.1 Odhad situace jedné prostituuující osoby

Jak již bylo dříve zmíněno, prostituuující osoba si vydělá průměrně za rok 30 000 - 50 000 Kč. Po vstupu v platnost zákona o regulaci prostituce se výdaje prostituuující osoby zvýší. Kvalifikovaný odhad výdajů po upravení o meziroční inflaci v hodnotě 428 048 000 Kč se tedy navýší o poplatky, pojistné a daně, které bude muset prostituuující osoba odvést do veřejných rozpočtů. Situace, za které se dá provozovat prostituce, je různá. Ovíví se hlavně od rozhodnutí dané prostituuující osoby. Z tohoto důvodu bude pro příklad uvedena situace, kdy prostituuující osobou je pouze fyzická osoba. Jako prvním příkladem bude situace, kdy fyzická osoba je zaměstnávána u právnické osoby (tj. nevěstinec), další vzorový případ bude

prostituuující osoba pracující jako OSVČ za předpokladu paušální daně a třetí případ je za předpokladu, že si bude evidovat výdaje na dosažení a zajištění příjmů. Posledním čtvrtým příkladem je důležité uvést případ prostituuující osoby, jenž nerespektuje zákon a i přes platnou legislativu provozuje prostituci „na černo“.

4.4.1.1 Prostituuující osoba jako zaměstnanec

Hrubý příjem jedné prostituuující osoby je kvalifikovaným odhadem odhadován na částku 920 792 Kč za rok (měsíčně potom 76 733 Kč). S ohledem na to, že z tohoto celkového výdělku plyne jen část příjmů prostituuující osobě – zhruba 60 % zůstává zaměstnavateli, bude se v této práci vycházet z faktu, že hrubý příjem zaměstnané prostituuující osoby bude stanoven v částkách 31 000,- Kč měsíčně. Protože se jedná o zaměstnávanou osobu, výdaje vznikající z provozování prostituce bude v celé částce hradit zaměstnavatel. Jediným výdajem pro zaměstnance bude odvod sociálního a zdravotního pojištění společně s daní.

**Tabulka 4.26 – Výpočet daňového zatížení
prostituuující osoby v pozici zaměstnance**

Hrubý příjem	372 000
Pojištění SP, ZP	40 920
Daň 15 %	49 932
Čistý příjem	281 148
Daň zatížení (v %)	24,42

Zdroj: Vlastní výpočty

Z výše uvedené tabulky je patrné, že jediný odliv peněz prostituuující osoby představuje platba sociálního, zdravotního pojištění a daně ze závislé činnosti dle § 6 zákona o dani z příjmů. Daňové zatížení prostituuující osoby je 24,42 %.

4.4.1.2 Prostituuující osoba jako OSVČ – paušální daň

Bude-li prostituuující osoba podnikat jako OSVČ, kvalifikovaný odhad výdajů je v částce 428 048 Kč za rok (měsíčně potom 35 671 Kč). V odhadovaných výdajích je zahrnuto měsíční nájemné a služby prostor určených k provozování prostituce, hygienické potřeby, pomůcky při vykonávání činnosti atp. K čemu se však nepřihlíží (protože v dnešní době to zákon nevyžadoval), jsou výdaje za registraci a získání licence k provozování prostituce, daně a poplatky včetně odvodů sociálního a zdravotního pojištění (v tomto vzorovém případě na hranici minimálních placených odvodů). Další výdaje budou stanoveny

na 10 % z odhadovaných výdajů (tj. 3 567 Kč). Paušální daň bude stanovena v takové výši, jako by se jednalo o prostituuující osobu v pohraničních oblastech.

**Tabulka 4.27 – Daňové zatížení
prostituuující osoby při paušální dani**

Hrubý příjem	920 792
Kval. výdaje	428 048
Další výdaje	42 805
HV	449 939
SP	65 700
ZP	30 375
Daň	42 000
Čistý příjem	311 864
Daň zatížení (v %)	30,69

Zdroj: Vlastní výpočty

Z dané tabulky vyplývá, že čistý příjem stanovený díky paušální dani je v částce 311 864 Kč. Sociální a zdravotní pojištění je vypočteno z hospodářského výsledku prostituuující osoby, který má výdaje stanovené ve výši 470 853 Kč (kvalifikovaný odhad navýšený o částky, se kterými se v odhadu nepočítalo). Daňové zatížení je procentuálně určeno na 30,69 %. Z toho plyne, že čistý příjem činí 69,31 % z výsledku hospodaření.

4.4.1.3 Prostituuující osoba – evidence příjmů a výdajů

Třetím případem je podnikající osoba, která eviduje své příjmy a výdaje. Celý výpočet je stejný jako u předchozího případu. Je zde pouze jedna výjimka a to ve stanovení roční daně. Daň se v tomto případě vypočte dle platné legislativy tj. zákona o dani z příjmů. Výsledek je možné vidět v následující tabulce 4.27

**Tabulka 4.27 – Daňové zatížení
prostituuující osoby při aplikaci §7 ZDP**

Hrubý příjem	920 792
Kval. Výdaje	428 048
Další výdaje	42 805
HV	449 939
SP	65 700
ZP	30 375
Daň	42 510
Čistý příjem	311 354
Daň zatížení (v %)	30,80

Zdroj: Vlastní výpočty

Z daného výpočtu vyplývá, že čistý roční příjem je ve výši 311 354 Kč. To znamená, že tato částka činí 69,2 % z výsledku hospodaření.

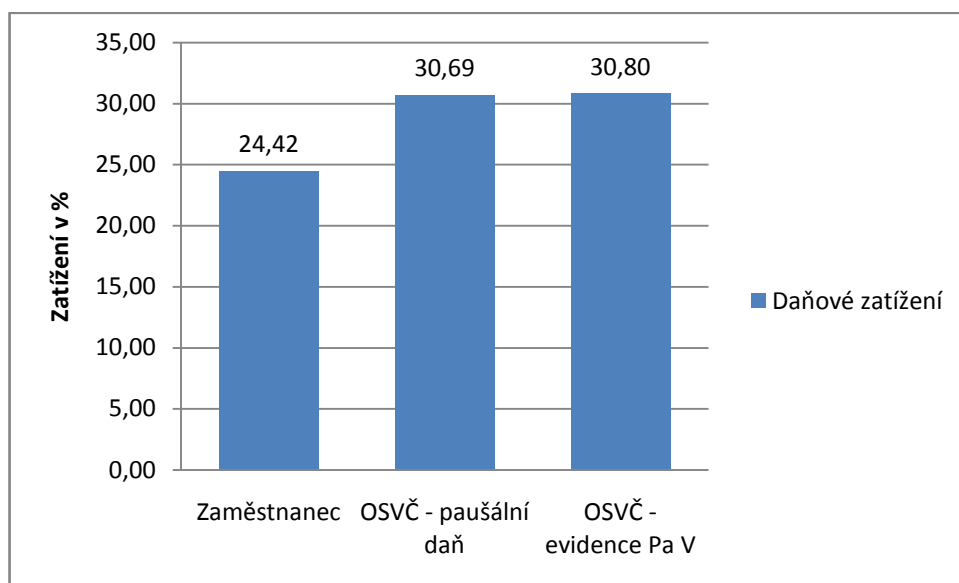
4.4.1.4 Prostituuující osoba nerespektující zákonnou úpravu

Daňové zatížení prostituující osoby, která nerespektuje zákonnou úpravu a provádí svou práci nelegálně, je 0 %. Je zde však velké riziko toho, že daná osoba bude muset zaplatit mnoho pokut, protože svou práci provozuje v rozporu se zákonem. Bude-li kontrola malá a nedostatečná, prostituující osoby nebudou nuceny přiznávat své příjmy státu a nebudou z nich odvádět daň. Pokud se kontrola zpřísní a bude dostatečně frekventovaná, prostituující osoba si velmi dobře rozmyslí, zda bude poskytovat své služby v rozporu se zákonem.

4.4.2 Srovnání daňového zatížení různých variant

Pro srovnání výše zmíněných variant se bude vycházet pouze z prvních tří. Předpokladem je prostituující osoba, která se rozhodla dodržovat zákonnou úpravu a nechce riskovat udělení pokuty kontrolním orgánem.

Graf 4.7 – Daňové zatížení dle druhu výpočtu daně

Zdroj: Vlastní výpočty

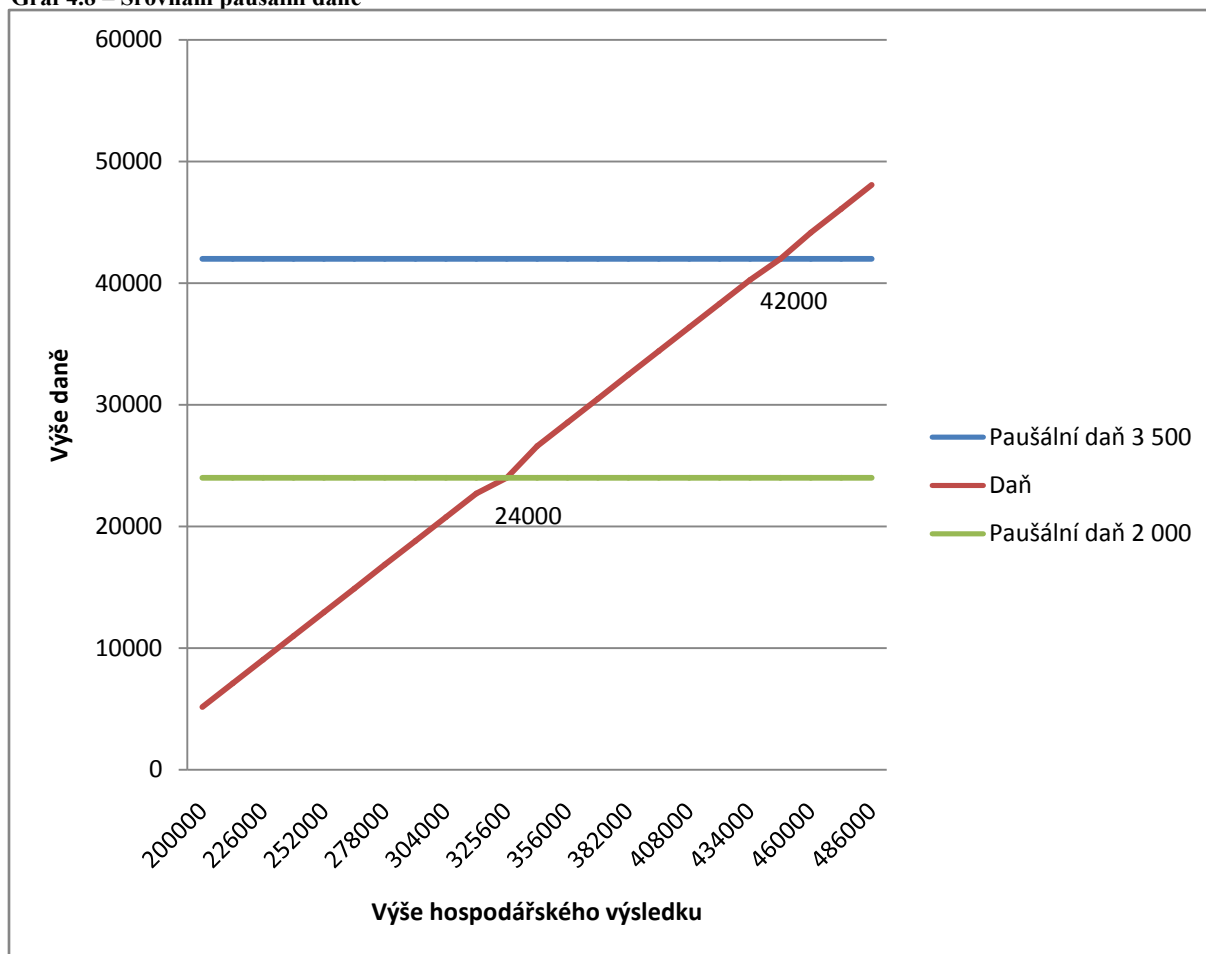
Z daného grafu 4.7 je patrné, že nejnižším daňovým zatížením je, pokud je prostituující osoba v pozici zaměstnance. Na téměř stejné úrovni je placení daní paušálem a dle zákona o dani z příjmů. Nabízí se proto otázka, pro které prostituující osoby je paušální daň ještě výhodná, a pro které je výhodnější evidovat své příjmy a výdaje.

K sestavení správné výše hospodářského výsledku je použit následující vzorec:

$$\text{Hospodářský výsledek} = \frac{100 (\text{Paušální daň} + 24\,840)^{49}}{15} \quad (4.8)$$

Použití tohoto vzorce lze vidět v následujícím grafu, jenž je sestaven pro lepší pochopení a názornou ukázkou. Z grafu 4.8 jde vidět situace, kdy daným hospodářským výsledkům je přiřazena vypočtená daň. Například při paušální měsíční dani 2 000,- Kč (zelená barva) je výhodnější evidovat příjmy a výdaje, pokud hospodářský výsledek nepřesáhne částku 325 600 Kč. U paušální daně 3 500,- Kč měsíčně se jedná o částku 445 600 Kč.

Graf 4.8 – Srovnání paušální daně

Zdroj: Vlastní výpočty

Z daňového hlediska tedy vychází pro prostituuující osobu nejlépe situace, kdyby byla v zaměstnaneckém poměru, protože její odvody na sociální, zdravotní pojištění a daň jsou nejnižší. Jako zaměstnanec však musí dbát příkazů zaměstnavatele, čímž by se prostituuující osoba mohla dostat do velice svízelné situace, kdy by jí hrozila výpověď. S tímto souvisí i činnost úřadu práce, který má nacházet a poskytovat práci nezaměstnaným. Odmítnutí

⁴⁹ Vlastní zpracování.

pracovní pozice v nevěstinci by mohlo být bráno jako porušení pravidel stanovených úřadem a mohlo znamenat následné vyloučení z evidence. Díky těmto silným argumentům se jako nejvhodnější, administrativně nejméně náročnější jeví paušální daň. Ta byla také zmíněna Viktorem Paggio, který podal návrh na legalizaci prostituce.⁵⁰ Příjem z prostituce by tak podléhal zdanění dle zvláštního předpisu a nevztahovaly by se na něj ustanovení pro živnostníky (drobné podnikatele).

Z této kapitoly plyne, že největší přínos by pro veřejné rozpočty přineslo zdanění formou zaměstnávání prostituujících osob. Takto by si stát přišel na největší příjem do veřejných rozpočtů. Naopak zdanění formou paušální daně navržené autorkou připadá jako nejméně výhodné, avšak nejméně administrativně náročné. Z pohledu prostituující osoby vychází zdanění jejich příjmů jako příjmů ze závislé činnosti jako nejvíce výhodné.

---

⁵⁰ Dostupné z:
http://zpravy.idnes.cz/poslanci-chteji-zlegalizovat-prostitutci-fl4/domaci.aspx?c=A130227_203036_domaci_brm
[cit. 15.3.2014]

5. Závěr

Cílem diplomové práce bylo navrhnout zdanění prostituujících osob a odhadnout, jaký čistý příjem by po regulaci prostituce plynul do veřejných rozpočtů. Díky poskytnutým kvalifikovaným odhadům jsou výsledky také pouze odhady příjmů. Prostituci jako takovou je velmi těžké odhadovat, což již bylo zmíněné v úvodu práce, a tak se jen může spekulovat o tom, jak vysokých příjmů by stát dosáhl. Nesporné ovšem je, že by stát rozhodně na regulaci netratil. Jak bylo v kapitole 4 názorně ukázáno, může na tom stát jen získat.

Ve čtvrté kapitole je vidět, že zdanění formou paušálu je administrativně výhodné a nenáročné pro správní orgány. Také to nebude příliš zatěžovat daňové poplatníky a mohlo by to být pro ně přijatelnější. I když pro prostituující osoby z hlediska zdanění je nejvýhodnější přístup zákona o daních z příjmů dle § 6 zdanění jako příjmy ze závislé činnosti, v praxi by to nebylo jednoduché provést. Jen představa nabízení těchto volných míst na úřadech práce, jejich následné odmítnutí uchazeči o práci a poté jejich vyřazení z evidence úřadu práce, by uvedla mnohé ženy do nepříznivé situace a to zrovna v období, kdy jejich závislost na státu je největší. Proto autorka navrhuje zdanění buď novou paušálně stanovenou daní, nebo zdanění dle platného zákona o daních z příjmů. Více se ovšem přiklání k výpočtu daně pomocí zákona o daních z příjmů. Důvodem je spravedlivější postup vůči ostatním osobám.

Situace k datu odevzdání diplomové práce není vůbec příznivě nakloněná k regulaci prostituce. Dne 26. 2. 2014 vláda negativně hlasovala o předloženém návrhu Hlavního města Prahy, který v roce 2013 podal návrh na regulaci prostituce. Hlavním důvodem, proč nebyl předložený návrh přijat, je stále platná mezinárodní Úmluva o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a využívání prostituce druhých osob ze dne 21. 3. 1950 (Úmluva OSN). Zde je stále velká neznámá, jaký politický dopad bude mít výpověď Úmluvy OSN. Mimo jiné vláda poukazuje na řadu legislativně technických nedostatků, které by vedly k aplikačním problémům.

I přes záporný postoj vlády České republiky se autorka domnívá, že téma této diplomové práce zůstane aktuální a zaslouží si pozornost i v dalších letech.

Seznam použité literatury

CULLIS, John a Philip JONES. *Public finance and public choice*. Oxford: Oxford univerzity press, 1998, 422s, ISBN 0-19-877579-2

BARTHELEMY, Philippe: The Macroeconomic estimates of hidden economy and critical analysis, Université Aix-Marseille III. *Review of Income and Wealth* [online]. 1988, roč. 34, č. 2, s. 183-208. ISSN 0034-6586. Dostupné z www.roiw.org/1988/183.pdf

BEK, Jindřich: *Daňové modely*. Plzeň. 2009 Semestrální práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta aplikovaných věd, Katedra matematiky.

ČESKÁ DAŇOVÁ SPRÁVA. Výroční *zpráva české daňové správy za rok 2012*. cds.mfer.cz [online]. Praha 2012

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ. Výroční *zpráva české správy sociálního zabezpečení za rok 2012*. www.cssz.cz [online]. Praha, 2012

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Revize: *Zachycení prostituce v národních účtech*. 2011 [online]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/nufile/MLR_N2_prostituce.pdf

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Příloha 1.9. Nelegální činnost*. 2011 [online]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/nufile/PRILOHA_1.09.pdf

DUTCH MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS: *Dutch Policy on Prostitution*. 2012 [online]. Dostupné z:

http://www.minbuza.nl/binaries/content/assets/minbuza/en/import/en/you_and_the_netherlands/about_the_netherlands/ethical_issues/faq-prostitutie-pdf--engels.pdf-2012.pdf

FREY, Bruno a Friedrich SCHNEIDER: Informal and Underground Economy. *Forthcoming, in Orley Ashenfelter, International Encyclopedia of Social and Behavioral Science*. Elsevier Science Publishing Company, Amsterdam. 2000 č. 12.

KAZILOVÁ, Martina. *Daň z prostituce*. Brno, 2012. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, obor Finance.

MALINOVÁ, Hana: *About but or with us*. 2010 [online]. Dostupné z <http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/regulation-of-prostitution-research/stahnout>

MARTINEZ, Jean-Claude: *Daňový únik*. 1. vyd. Praha: HZ Editio, 1995. 144 s. ISBN 80-901918-3-5

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR: *Daňová statistika 2005-2011*. 2012 [online]. Dostupné z http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Dane_Danova-statistika-za-roky-2005-2011.pdf

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Zpráva o hospodaření dalších složek veřejných rozpočtů a o fondech organizačních složek státu: III. Výsledky hospodaření zdravotních pojišťoven*. mfcr.cz [online]. Praha 2012

OECD: *Measuring the Non-observed Economy*. 2002. OECD Paris. ISBN 92-64-197-45-1

ROZKOŠ BEZ RIZIKA: *Výroční zpráva neziskové organizace Rozkoš bez rizika za rok 2012 a 2011*. 2011 [online]. Praha 2013. Dostupné z www.rozkosbezrizika.cz

SCHEIDER, Fridrieck a Dominik ENSTE. Shadow Economies: Size, Cause and Consequences. *Journal of Economic Literature*. 2000, roč. XXXVIII, s. 77 – 114. ISSN 0022-0515

Usnesení vlády č. 30/44 k regulaci prostituce a o změně některých zákonů (zákon o regulaci prostituce ze dne 20. 6. 2013)

Usnesení vlády ČR č. 331 ze dne 14. dubna 1999 včetně podkladového materiálu k Rozboru problémů souvisejících s prostitucí a vymezení podmínek jejich systémového řešení

Usnesení vlády ČR č. 940 ze dne 20. Července 2005 k návrhu zákona o regulaci prostituce a k návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o regulaci prostituce

Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy č. 30/44 ze dne 20. 6. 2013 k regulaci prostituce a o změně některých zákonů (zákon o regulaci prostituce)

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

ZÍDKOVÁ, Hana: Diskuze k metodám odhadů stínové ekonomiky. *Acta oeconomica Pragensia*. 2012 č. 6. ISSN 0572-3043.

Seznam zkratek

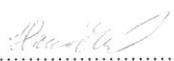
HDP	Hrubý domácí produkt
ATS	Rakouský šilink
HV	Hospodářský výsledek
SHM	Superhrubá mzda
ZD	Základ daně
SP	Sociální pojištění
ZP	Zdravotní pojištění

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25. 4. 2014

.....
Bc. Ivona Hamáčková

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Přehled příjmů a výdajů plynoucích při zdanění prostituce jako příjmů ze ZČ

Příloha č. 2 – Přehled příjmů a výdajů plynoucích při zdanění prostituce jako OSVČ

Příloha č. 3 – Přehled příjmů a výdajů plynoucích při zdanění prostituce paušální daní